

İHKİB

İSTANBUL HAZIR GİYİM VE
KONFEKSİYON İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

2018 OCAK-EYLÜL
HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON
SEKTÖRÜ
İHRACAT PERFORMANS
DEĞERLENDİRMESİ

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5 Arttı	4
İhracatın %71,4'ü Avrupa Birliği Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı.....	4
Kapasite Kullanım Oranı %80,8	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	5
I.1. Dünya Ekonomisi	5
I.2. ABD Ekonomisi	8
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	9
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	11
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler.....	11
Rusya Pazarındaki Gelişmeler	11
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri.....	12
I.5. Türkiye Ekonomisi.....	14
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	16
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5 Arttı.....	16
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	17
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı.....	18
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	20
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	20
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	20
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	22
III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %4,9.....	23
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %2,3 Düşüş Var	24
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %11 Artış	25
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracat %17,1 Arttı.....	26
III.8. Amerika Ülkelerine İhracatında %7,1 Artışa Ulaşıldı	27
III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Düşüş Oranı %1,2	29
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %2,7	30
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat Artışa Geçti: %16,7	31
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %24,4 Arttı	31
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI	32
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %3,9 Artış Var	33

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum.....	36
IV.3 Çorap İhracatında %5,7 Oranında Artış Gerçekleşti	38
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %7,2 Artış Var	39
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum.....	43
IV.6 Denim Giysi İhracatında %1,7 Artış Kaydedildi	45
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Düşüşü: %5,6.....	46
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %3	48
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	51
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	52
Euro/Dolar Paritesinin Etkileri.....	52

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2018 yılının Ocak-Eylül ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2017 yılının aynı dönemine göre %5 artış ile 13,3 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2018 Ocak-Eylül döneminde ihracatı %12,8 oranında artan 23,4 milyar dolar değerindeki otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %71,4'ü Avrupa Birliği Ülkelerine

2018 Ocak-Eylül döneminde, Türkiye'den Avrupa Birliği ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Amerika ülkeleri, Afrika Ülkeleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri, Diğer Avrupa ülkeleri ile Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %2,7 ile %24,5 arasında değişen oranlarda artmıştır. Ortadoğu ülkeleri ile Türk Cumhuriyetleri yapılan ihracatta sırasıyla %2,3 ile %1,2 oranlarında düşüşler görülmüştür. Sektörel ihracatın %71,4'ü Avrupa Birliği ülkelerine gitmiş ve bu ülke grubunda %4,9'luk bir artış yaşanmıştır.

2018 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İspanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, Irak ve İtalya olarak sıralanmışlardır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde sekiz ülkeye ihracatta %2,7 ile %20,9 arasında değişen oranlarda artış yaşanırken Irak'a ihracatta %5,8 ve Polonya'ya ihracatta %16,2 oranında azalış yaşanmıştır. Bu dönemde en yüksek oranlı ihracat artışı %20,9 ile Hollanda'ya ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2018 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,1; dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %36,3 ve hazır eşyaların payı %11,4 olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun hepsinde %3 ile %7,2 arasında değişen oranlarda ihracat artışı görülmüştür. Bu dönemde, %3,9 oranında artışla 6,8 milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı

%7,2 oranında artarak 4,8 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 oranında artışla 1,5 milyar dolar olmuştur.

İlk dokuz aylık dönem sonu itibarıyla dokuma konfeksiyon mamullerinde yaşanan %7,2'lik ihracat artışı %5 değerinde olan sektörel ihracat artışından daha yüksek oranlı olurken örme konfeksiyon mamullerinde yaşanan %3,9'luk ve hazır eşyalarda yaşanan %3'lük ihracat artışı bu değerlerin altında kalmıştır.

Kapasite Kullanım Oranı %80,8

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2017 Eylül ayında %81,1 olan kapasite kullanım oranı, 2018 yılının Eylül ayında %80,8 oranında azalarak %80,8 olarak kaydedilmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2018 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 13,3 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,5 milyar dolarla %71,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2017 yılının Ocak-Eylül döneminde 1 Euro ortalama 1,125 ABD Dolarına eşit iken, 2018 yılının Ocak-Eylül döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %7,43'lük artışla 1,1951 dolar düzeyine yükselmiştir.

Bu durumda 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 13,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %7,43'lük pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %0,6 düşüşle 12,6 milyar dolar olmaktadır.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2018 yılının ilk üç çeyreklik dönemini geride bırakırken, küresel ekonomide jeopolitik gelişmeler ve riskler gündemde önemini korumakta, ticaret savaşları konusu ise gündemde en sıcak konu olarak öne çıkmaktadır. Ticaret savaşı endişeleri ve ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarını öncekinden daha ağır koşullarla devreye alacak olması küresel ekonomiye dair riskleri canlı tutmaya devam etmektedir. ABD ile Çin arasındaki misilleme

tedbirlerin giderek artması ve ABD Başkanı Donald Trump'ın küreselleşme karşıtı açıklamaları izleyen süreçte korumacı politikaların artacağına işaret etmektedir.

Trump Yönetiminin başta Çin ve AB'ye yönelik ek vergi uygulamaları küresel çapta ticari ve ekonomik riskleri artırmaktadır. Çin ve AB'nin, ABD'nin ek vergilerine karşı yürürlüğe soktuğu ticari misillemeler, küresel ticaret savaşlarının başladığı endişesi yaratmaktadır.

Ticaret savaşlarına ilişkin gelişmeler gündemde yer almaya devam ederken, ABD, Çin'den ithal ettiği 200 milyar dolar tutarındaki ürüne bu yıl için %10, yılbaşından itibaren ise %25 oranında ek vergi getirmiş, Çin ise 60 milyar dolar tutarındaki ABD ürününe %5-10 arasında değişen oranlarda vergi uygulayacağını açıklamıştır. Böylece Çin, ABD'den ithal ettiği ürünlerin %90'ına ek gümrük vergisi uygular duruma gelmiştir. Çin'in kararına ABD'nin vereceği karşılık endişeyle beklenmektedir nitekim daha önce Başkan Trump, misilleme gelmesi durumunda Çin'den gelen bütün ürünleri kapsayacak şekilde 267 milyar dolar değerinde ürüne daha ek vergi koyacaklarını belirtmişti.

Son gelişmelerin ardından, ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşının görüşmeler ve anlaşma yoluyla kısa vadede çözülebileceğine ilişkin beklentiler ve umutlar da azalmış bulunmaktadır. IMF Başkanı Lagarde tarafından yapılan son açıklamada ticaret ve kur savaşlarının küresel ekonomik büyümenin yanı sıra "masum" diğer ülkeleri de tehlikeye attığını belirtilmektedir.

Gelişmeler küresel piyasalar tarafından endişeyle karşılanırken, halihazırda bu ürünler arasında hazır giyim ürünleri yer almasa da, ABD'nin Çin ürünlerine koyduğu / koyacağı ek vergilerin başta hazır giyim ve tekstil ürünleri olmak üzere birçok sektörde Türk ihraç ürünlerinin ABD pazarındaki rekabet şansını artırabileceği de değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, AB ile Kanada arasında mutabakata varılmasının ardından ABD, Meksika ve Kanada arasında NAFTA'nın yerini alacak USMCA anlaşmasının imzalanması beklenmektedir.

Yine bu dönemde ve sonrasında, 2008 sonrasına damgasını vuran bol para ve düşük faiz döneminin sona ermekte olduğu görülmektedir. Bu gelişmeden hangi ekonomilerin daha fazla olumsuz etkileneceği ise ülkelerin dış dengeleriyle alakalıdır. Yüksek cari işlemler açığı veren ve bu nedenle dış finansmana aşırı bağımlı olan ekonomiler için daha zor bir dönem başladığı değerlendirilmektedir. Faizler artarken likidite azalmakta ve oynaklıklar artmaktadır. Bu da büyümesini dışarıdan borçlanarak gerçekleştiren ekonomiler için daha yüksek borçlanma maliyeti anlamına gelmektedir.

Uluslararası Para Fonu (IMF), dünya ekonomisine yönelik beklentilerini yükselen riskler nedeniyle aşağı çekmiş bulunmaktadır. IMF, yılda 2 kez yayımladığı "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nun Ekim 2018 sayısını

“İstikrarlı Büyüme Sınayan Zorluklar” adı altında yayımlanmıştır. Raporda, dünya ekonomisine dönük risklerin son 6 ayda son dönemde yükselen gümrük tarifeleri, siyasi belirsizlikler ve yükselen piyasalardaki sermaye çıkışlarıyla yükseldiği belirtilmektedir. Aynı raporda IMF, dünya ekonomisinin büyüme beklentilerini 2018 ve 2019 yılları için bir önceki tahmin olan %3,9’dan %3,7’ye indirmiştir. ABD’nin ekonomik büyüme tahminini bu yıl için %2,9 olarak revize eden IMF, gelecek yıl içinse %2,5 büyüme öngörmektedir. Euro Bölgesinin ise bu yıl %2, gelecek yıl ise %1,9 oranında büyümesi beklenmektedir.

IMF’nin son öngörülerine göre dünya toplam mal ticareti ise 2018 yılında %4,2 oranında artarken, 2019 yılında ise %4 oranında artması beklenmektedir.

IMF ayrıca yılda iki defa yayımladığı “Küresel Finansal İstikrar Raporu”nun da Ekim 2018 sayısını yayımlamıştır. “Küresel Finansal Krizden 10 Yıl Sonra Güvende miyiz?” adı altında yayımlanan raporda son 6 aylık dönemde küresel finansal istikrara yönelik risklerin arttığı belirtilerek önümüzdeki dönemde ticaret savaşlarının daha da artmasının yanı sıra yükselen jeopolitik riskler ve siyasi belirsizlikler, küresel sermaye piyasalarında risk algısının aniden kötüleşmesi sonucu gerilimlerin yaşanmasına ve küresel finansman şartlarının sert biçimde sıkılaşmasına neden olabilir uyarısında bulunmaktadır.

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre dünya mal ticareti hacminin son 6 yılın en yüksek oranlı artışını yakalayarak 2017 yılını %4,7 artışla kapattığı kaydedilirken, 2018 yılında ise %4,4 oranında artması beklenmektedir. Küresel mal ticaretinin 2019 yılında ise yıllık bazda %4 büyümesi beklenmektedir.

ABD ile ciddi bir ticaret savaşı içine giren Çin’de ise ekonomik aktivitede ivme kaybı söz konusu olmasına karşın Ağustos ayında sanayi üretimi % 6,1 artışla ılımlı bir gösterge olmuştur. Diğer yandan ülkede sabit sermaye yatırımlarının Ağustos ayında zayıfladığı da belirtilmektedir. Bu gelişmede ticaret savaşlarının neden olduğu belirsizliğin büyük payı olduğu kaydedilmektedir.

Güncel IMF tahminlerine göre Çin ekonomisinin bu yılı %6,6 büyüme ile kapatması beklenirken, gelecek yılki büyüme tahminleri ise %6,2’ye indirilmiştir. Aşağı yönlü revizde ABD ile yaşanan ticaret savaşının etkili olduğu düşünülmektedir.

Asya’nın diğer önemli ekonomisi Japonya’ya ilişkin 2018 ve 2019 yılları IMF büyüme tahminleri ise sırasıyla %1,1 ve %0,9 olarak açıklanmaktadır.

ABD’nin İran’a yönelik Kasım ayında yürürlüğe girecek olan yaptırımlarının yanı sıra OPEC’in petrol üretimi artışına yanaşmaması sonucunda petrol fiyatları artmaya devam etmektedir. Petrol fiyatları üzerindeki jeopolitik ve siyasi baskıların devam etmesi durumunda fiyat seviyesinin yılbaşında 100 dolar / varil seviyelerine ulaşabileceğinden endişe edilmektedir.

Eylül ayı sonunda Brent türü petrol fiyatları Ağustos ayına göre %8 oranında artarak 83 dolar seviyesine yükselmiştir.

I.2. ABD Ekonomisi

ABD ekonomisi 2018 yılı 1. çeyrek döneminde %2,2 oranında büyürken, 2018 yılının 2. çeyrek döneminde ise hızlanarak %4,2 seviyesinde büyümüştür. Yılın ikinci ve üçüncü çeyrek dönemlerinde üretim ve istihdam açısından ABD ekonomisinin daha olumlu bir yönde seyrettiği ancak tüketim tarafında ivme kaybı yaşandığı görülmektedir. Ağustos ayında ABD genelinde gelirler ve harcamalar artmaya devam ederken, harcamalardaki artış son 6 ayın en düşük seviyesini görmüştür.

Tüketimdeki yavaşlamaya en büyük neden olarak son dönemde yükselen petrol fiyatları ve ticaret savaşlarının etkisiyle enflasyonun yükselişinin neden olduğu belirtilmektedir. Enflasyondaki artışın son dönemde tüketicilerin alım gücünü azalttığı kaydedilmektedir.

Dünya Bankası tahminlerine göre ABD ekonomisinin 2018 yılında %2,7 oranında büyüyeceği, 2019 yılında ise %2,5 oranında büyüyeceği öngörülmektedir. IMF tahminlerine göre ise ABD ekonomisinin 2018 yılını %2,9 büyüme ile kapatacağı, 2019 yılında ise %2,5 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

26 Eylül 2018 tarihinde sona eren para politikası toplantısında Fed, politika faizini 25 baz puan artırarak %2-%2,25 aralığına yükseltmiştir. Toplantının tutanaklarında ABD ekonomisindeki koşulların önemli ölçüde iyileşme kaydettiği belirtilmektedir. Fed'in gelecek yıl 3 kere, bir sonraki yıl ise 1 kez daha faiz artışına gitmesi beklenmektedir.

Kişisel gelirler ise Temmuz 2018 döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %0,3 oranında artarken, Ağustos ayında da %0,3 oranında artış göstermiştir.

Öte yandan, ABD genelinde işsizlik oranı 2018 yılının Temmuz ayında %3,9 seviyesindeyken, Ağustos ayında da %3,9 olmuş, Eylül ayında ise %3,7'ye gerilemiştir. Bu oranın 2000 yılından beri en düşük seviye olduğu kaydedilmektedir.

Ülke genelinde perakende satışlar ise 2018 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %5,7 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında da %5,7 oranında artış kaydedilmiştir. Bu oranlar bir önceki çeyrek dönemin oranlarına göre bu dönemde artış olduğunu göstermektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Hazırgiyim sektörünün başlıca pazarı olan Avrupa Birliği ve Euro Bölgesine ilişkin veriler bölgenin istikrarlı biçimde toparlanmaya devam ettiğini göstermektedir. Bölgede işsizlik oranı küresel krizden bu yana en düşük düzeyine gerilerken, ekonomik aktivite olumlu görünüm sergilemeye devam etmektedir.

AB ve Euro Bölgesi ekonomileri 2018 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın son çeyrek dönemine göre biraz yavaşlasa da yukarı yönlü ivmelenmeye devam etmektedir. AB-28 ekonomileri 2018 yılının 2. çeyrek döneminde %2,1 oranında büyürken, Euro Bölgesi ekonomisi de 2018 yılının 2. çeyrek döneminde %2,1 oranında büyümüştür.

IMF tahminlere göre Euro Bölgesi ekonomisinin 2018 yılının tamamında %2 oranında büyüyeceği, 2019 yılında ise %1,9 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Avrupa ekonomisinin lokomotifi olan Almanya, bu yılın 2. çeyreğinde yıllık bazda %1,9 büyürken, aynı dönemde İngiltere %1,3, Fransa %1,7, İspanya %2,7, Hollanda %2,7, İtalya ise %1,2 oranında büyüme göstermiştir.

IMF tahminlerine göre Almanya'nın bu yıl ve gelecek yıl %1,9 oranında büyümesi beklenirken, Brexit'ten olumsuz yönde etkilenen İngiltere'nin bu yıl %1,4 ve gelecek yıl %1,5 oranında büyümesi, Fransa'nın bu yıl ve gelecek yıl %1,6 oranında büyümesi, son dönemde toparlanan İspanya'nın bu yıl %2,7 ve gelecek yıl %2,2 oranında büyümesi, yüksek borçlarla boğuşan İtalya'nın ise bu yıl %1,2 ve gelecek yıl %1 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 13 Eylül 2018 tarihinde yaptığı toplantısında politika faizini %0'da tutarken, aylık tahvil alımlarını daha önce planladığı gibi Ekim ayından itibaren aylık 15 milyar euro'ya düşüreceğini açıklamıştır. Toplantı sonrasında yapılan açıklamada politika faizinin en azından 2019 yılının ilk yarısının sonuna kadar bu seviyede tutulacağı açıklanmıştır.

2018 yılının Temmuz ayında sanayi üretimi, 2017 yılının aynı ayına göre Euro Bölgesinde %0,1 oranında azalırken Avrupa Birliği'nin tamamında da %0,8 oranında artış göstermiştir. Birliğin sanayi lokomotifi Almanya'da sanayi üretimi Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre %0,6 oranında artarken, İtalya'da sanayi üretimi bu dönemde %1,3 oranında azalmış, Fransa'da %1,8, İspanya'da %0,1, İngiltere'de %1,4 oranında artarken, Hollanda'da ise bu dönemde %2,1 oranında düşüş göstermiştir.

Ekonomistlere göre Almanya ekonomisindeki büyüme trendi ve ekonomik canlanmanın en az 2019 yılına kadar devam edeceği öngörülürken, tahminlerin üzerindeki büyümenin önümüzdeki dönemde işsizliğin daha da azalmasına ve

işgücü sıkıntısına yol açması beklenmektedir. Almanya ekonomisinin 2018 yılında ekonomik büyüme hızının %2'yi bulması beklenmektedir. IMF'nin tahminlerine göre ise Almanya'nın 2018 ve 2019 yıllarında %1,9 oranında büyüyeceği öngörülmektedir.

Bu arada Alman ekonomi uzmanları, ABD ve Çin arasında olası bir ticaret savaşının ve dünya ekonomilerindeki korumacılık yönlü eğilimlerin Alman ekonomisini de olumsuz yönde etkilemesinden endişe etmektedir.

İngiltere ekonomisinin Brexit sürecinin etkilerini yakından hissettiği ve ülke ekonomisinde büyümenin yıl başından bu yana kayda değer şekilde yavaşladığı ifade edilmektedir. 2018 yılının ilk çeyrek dönemini %1,2 büyüme ile kapatan İngiliz ekonomisinin, yılın 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %1,3 artış gösterdiği belirtilmektedir. Diğer yandan İngiliz ekonomisinin 2018 yılı genelinde kaydedeceği büyüme oranının 2009 yılından beri elde edilen en düşük büyüme oranı olacağından endişe edilmektedir. Buna neden olarak Brexit belirsizliği ve başlayan ticaret savaşları gösterilmektedir. Öte yandan, Brexit görüşmelerinde son aşamaya gelmesine karşın özellikle İngiltere ile Kuzey İrlanda arasındaki sınır konusu ile AB vatandaşlarının karşılıklı durumlarına ilişkin belirsizlikler nedeniyle anlaşmazlık devam etmektedir. Bu durum Brexit sonrası geçiş sürecinin 2020'ye kadar uzatılması görüşlerini desteklemektedir.

AB'nin önde gelen ekonomilerinden Fransa ise 2017 yılını ve 2018 yılının ilk yarısını önceki yıllara göre nispeten daha iyi geçirmiş bulunmaktadır. AB genelinde tanık olduğumuz toparlanmaya Fransa da ayak uydurarak 2018 yılının ilk çeyrek dönemini %2,1, ikinci çeyrek dönemini ise %1,7 büyüme ile kapatmış bulunmaktadır. Buna ek olarak uzun yıllardır çift haneli rakamlarda olan işsizlik oranlarının yeniden tek haneye düştüğü de belirtilmektedir. Fransız Merkez Bankası'nın 2018 yılı için büyüme hedefini %1,9'a yükselttiği belirtilmektedir.

İtalya'da göreve gelen popülist ağırlıklı yeni hükümetin harcamalarda artış öngören bütçe tasarısı bu ülkeye yönelik risk algısının artmasına neden olmuştur. Ülkede %2,4 ile AB'nin beklentilerinin üzerinde gerçekleşen 2019 yılı bütçe açığı planlaması nedeniyle İtalya ile AB Komisyonu arasında sorun meydana gelirken, İtalyan Hükümeti'nin bütçe açığını mevcut %2,4'ten 2021 yılında %2 seviyesine indireceğini açıklamasıyla gerilim düşmüş bulunmaktadır. Popülist partilerden oluşan koalisyon hükümeti halka verdiği maliyetli sözleri yerine getirmek isterken, AB ise İtalya'nın disiplinli bir bütçe yapmasını istemektedir. AB içinde Yunanistan'dan sonra en fazla kamu borcu oranına sahip olan İtalya'da borç stoku GSYH'nin %131'ne ulaşmaktadır.

AB genelinde perakende satışlar Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre %1 oranında artarken, Ağustos ayında ise %1,8 oranında

artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Temmuz ayında %2 oranında artarken, Ağustos ayında ise %2,4 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Ağustos ayında %1,4 oranında artarken, İngiltere'de %3,3 oranında yükselmiş, Fransa'da %3,2, Hollanda'da %3,4 artış göstermiş, İspanya'da ise %0,3 oranında artış göstermiştir.

Bu arada Avrupa Birliği'nde işsizlik verileri açıklanmıştır. Buna göre AB genelinde işsizlik oranı Ağustos ayında %6,8 seviyesinde kaydedilerek 2008 yılı Nisan ayından beri en düşük seviyesini görmüştür. Euro Bölgesinde ise işsizlik oranı Ağustos ayında %8,1 olarak kaydedilerek 2008 yılı Kasım ayından beri en düşük seviyesine gerilemiştir.

AB genelinde en düşük işsizlik oranları %2,5 ile Çekya, %3,4 ile Almanya ve %3,4 ile Polonya'da gerçekleşirken, en yüksek oranlar ise %19,1 ile Yunanistan, %15,2 ile İspanya (son dönemde ciddi düşüş mevcut) ve %9,7 ile İtalya'da gerçekleşmiştir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya ekonomisi 2018 yılının ilk çeyrek döneminde %1,3 oranında büyüme gösterirken, ikinci çeyrek dönemde ise hızlanarak %1,9 oranında büyümüştür.

Dünya Bankası tahminlerine göre Rusya ekonomisinin 2018 yılında %1,5 oranında büyümesi, 2019 yılında ise %1,8 oranında büyümesi öngörülmektedir. IMF tahminlerine göre ise Rusya'nın 2018 yılında %1,7 oranında büyüyeceği, 2019 yılında ise %1,8 oranında büyümesinin beklendiği belirtilmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre 2018 yılı Haziran ayında %3 oranında artış gösterirken, Temmuz ayında %2,7, Ağustos ayında ise %2,8 oranında artış kaydedilmiştir.

Rusya Kalkınma Bakanlığı, Rusya ekonomisinin 2018 yılında %1,6 ile %2,1 aralığında bir büyüme kaydedeceğini öngörürken, sanayi üretiminin ise 2018 yılında %1,7 oranında artacağını öngörüldüğü belirtilmektedir.

Rusya'nın para birimi ruble yılbaşında 1\$= 57 ruble seviyesindeyken, Ekim ayının başında ise bir miktar değer kaybederek 1\$ = 67 ruble seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

Rusya federal bütçesinin bu yılın Ocak-Ağustos döneminde GSYH'nin %3,1'ine denk gelen 1,96 trilyon ruble (28,3 milyar dolar) fazla verdiği belirtilmektedir.

Bu arada Rusya Hükümeti ülkenin dolara bağımlılığını azaltmanın yolları üzerinde çalışıldığını açıklamıştır. Bunun yanı sıra yurt dışı ticaret ve işlemlerde kullanılan paranın da dolar yerine ulusal para birimine çevrilmesi yönünde çalışmaları da devam ettiği belirtilmektedir.

Avrasya Ekonomik Birliği üyelerinden Kazakistan ile Rusya arasındaki ticari ilişkilerin bu yıl ivme kazandığı belirtilmektedir. Büyük oranda Avrasya Ekonomik Birliği Ortak Alanı sayesinde hızlanan ilişkiler çerçevesinde iki ülke arasındaki ticaret hacminin hızla arttığı belirtilmektedir.

Kazakistan ekonomisi 2018 yılının Ocak-Ağustos döneminde %3,8 oranında büyüdüğü ve yıl geneli büyüme hedefinin en az %3,5 olduğu ifade edilmektedir.

Orta Asya'nın diğer ülkesi Kırgızistan'da ülke ekonomisinin 2018 yılının ilk çeyrek döneminde sağlıklı bir büyüme süreci yaşandığı kaydedilmektedir. Ancak, Kırgızistan'ın Avrasya Ekonomi Birliği'nin (AEB) gümrük birliği kriterlerini yerine getirmekte ciddi sıkıntı yaşadığı ifade edilmektedir.

Dünya Bankası tahminlerine göre Özbekistan ekonomisinin 2018 yılında ise %5 dolaylarında büyümesi beklenmektedir. Öte yandan, Eylül ayında Türkiye'yi ziyaret eden Özbekistan Yenilenme ve Kalkınma Bakanı'nın açıklamasına göre Türkiye ve Özbekistan pamuk üretimi konusunda işbirliğine gidecektir.

Türkmenistan'da daha önceki yıllara göre düşük seyreden petrol fiyatlarının enerji ihracatçısı olan ülke ekonomisini olumsuz etkilemesine rağmen Türkmenistan ekonomisinde 2018 yılında %6 oranında büyüme öngörüldüğü belirtilmektedir. Enerji fiyatlarında son dönemde yaşanan artışın da ülke ekonomisi için olumlu olacağı belirtilmektedir.

Orta Asya'nın diğer ülkesi Tacikistan'da ise ekonominin 2018 yılının ilk yarısında %7,2 oranında büyüdüğü belirtilmektedir.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

IMF'nin Ekim ayında yayımladığı son tahminlere göre Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkeleri ekonomilerinin 2018 yılını ortalama %2 büyüme ile kapatacakları, 2019 yılında ise %2,5 oranında büyüyecekleri öngörülmektedir.

7 yılı aşkın süredir Suriye'de devam eden iç karışıklıklar ve Irak'ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomileri

olumsuz etkilemektedir. Özellikle Orta Doğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Orta Doğu'da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Bu arada dünyanın beşinci büyük petrol rezervlerine sahip olan Irak ekonomisinin son dönemde petrol fiyatlarının tekrar yükselişe geçmesinden olumlu yönde etkilendiği belirtilmektedir.

Diğer yandan Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'nin son dönemde ciddi ekonomik sıkıntılarla boğuştuğu ve memurların maaşlarının ödenmesinde bile ciddi sorun olduğu kaydedilmektedir.

İran ekonomisi ABD tarafından Kasım ayında yürürlüğe girecek olan yaptırımların baskısı altında kalırken, ülkenin para birimi dolar karşısında rekor seviyelere gerilemiş bulunmaktadır. Döviz kurlarındaki yükseliş karşısında İran Hükümeti döviz kurları ve ithalat sisteminde değişikliğe gitmiştir. Mevcut sıkıntılar ışığında ve Kasım ayında yürürlüğe girmesi beklenen ABD yaptırımları nedeniyle Dünya Bankasına göre İran ekonomisinin 2018 yılında %1,5, 2019 yılında ise %3,6 oranında daralması beklenmektedir.

ABD Dışişleri Bakanlığı, müttefik ülkelerin ve şirketlerinin İran'dan yaptıkları petrol ithalatını 4 Kasım'a kadar sonlandırmalarını talep ettiğini açıklamış bulunmaktadır.

Diğer yandan İran dini lideri Hamaney, ülkede yaşanan ekonomik sorunlardan dolayı halkın alım gücünün düştüğünü belirterek hükümetten ve Cumhurbaşkanı'dan ekonomik sıkıntıları çözmelerini istemektedir.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi Suudi Arabistan'da yeniden yapılandırma ve reform sürecine girilirken, başlatılan reformlar ve ekonomik denge programı uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları tarafından desteklenmektedir. Uzun süredir düşük seyreden petrol fiyatlarının tekrar yükselmeye başlamasının ekonomiye yaradığı ve 2017 yılındaki %0,9 daralmanın ardından ülke ekonomisinin 2018 yılında %2,2 büyümenin öngörüldüğü belirtilmektedir. Suudi Arabistan'ın 2019 yılında ise %2,4 oranında büyümesi beklenmektedir. Ülkede resmi işsizlik oranının %13 civarında seyrettiği belirtilmektedir.

Bilindiği gibi Suudi Arabistan ekonomisi petrole aşırı bağımlı durumda ve bu da ekonomiyi kırılgan hale getirmektedir. Bir de bu duruma, dünyadaki petrol rezervlerinin sonsuz olmadığı, petrolün bir gün biteceği gerçeğini de eklemek gerekmektedir. Suudi Arabistan, bu durum karşısında ekonomisini petrol dışı alanları geliştirerek sektörel anlamda çeşitlendirmek amacını gütmektedir.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi olan Mısır'da Cumhurbaşkanlığı seçimlerini mevcut Başkan Sisi kazanırken, ekonomik sorunlar da artarak

devam etmektedir. Mısır lirasında geçen yıl yaşanan ciddi değer kaybının yüksek enflasyona yol açması yoksul kesimleri ve orta direk kesimi olumsuz yönde etkilerken, enerji ve temel ihtiyaç kalemlerine sağlanan sübvansiyonlarda kesintiye gidilmesi sıkıntıları daha da artırmaktadır. Ülke genelinde halkın üçte birinin yoksulluk sınırı altında yaşadığı belirtilmektedir.

Bu arada Ürdün Başbakanı tarafından Ürdün, Mısır ve Irak arasında ülke ekonomilerini canlandıracak ekonomik bir blok kurulmasının teklif edildiği belirtilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan rakamlara göre Türkiye ekonomisi, iç tüketimdeki canlanmanın ve hükümetin aldığı tedbirlerin etkisiyle 2018 yılının ikinci çeyrek döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %5,2 oranında büyümüştür. Böylece yılın ilk çeyreğinde %7,3 büyüyen Türkiye ekonomisi yılın ilk yarısını %6,2 büyüme ile kapatmış oldu.

Yılın ikinci çeyrek döneminde özel tüketim harcamaları ve yatırım harcamaları öne çıkmaktadır. Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2018 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, tarım sektörü toplam katma değeri %1,5 azalırken, sanayi sektörü %4,3 ve inşaat sektörü %0,8 artmıştır. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise %8 artmıştır.

Yerleşik hane halklarının toplam nihai tüketim harcamaları, 2018 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %6,3 oranında artarken, devletin nihai tüketim harcamaları ise %7,2 oranında artış göstermiştir.

Türkiye ekonomisinin yol haritasını oluşturacak olan Yeni Ekonomi Programı 20 Eylül 2018 tarihinde açıklanmıştır. Yeni program 3 yıllık olacak ve 2019-2021 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanmıştır. Programın ana mesajları dengelenme, disiplin ve değişim olarak belirlenmiştir. Fiyat istikrarı ile finansal istikrarın yeniden tesis edilmesi ekonomi yönetiminin asıl amacı olarak açıklanırken, bu bağlamda ekonomide dengelenme ve bütçe disiplinine yapılan güçlü vurgu dikkat çekmektedir. Yeni Ekonomi Programı'nda büyüme hedefleri 2018 için %3,8, 2019 için %2,3, 2020 için %3,5, 2021 için %5 olarak belirlenmiştir. Yeni Ekonomi Programı'na göre ihracatın bu yıl 170 milyar dolar, 2019'da 182 milyar dolar, 2020'de 191 milyar dolar, 2021'de 204,4 milyar dolar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

TÜİK verilerine göre Türkiye'de işsizlik oranı 2018 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre değişmeyerek %10,2 olmuştur. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bu dönemde %1,2 düşüşle %19,4

olmuştur. İşsizlik oranı bir önceki ay olan Mayıs ayında %9,7 seviyesinde kaydedilmişti. Bu dönemde istihdam edilenlerin sayısı özellikle sanayi ve hizmet sektörlerinin katkısıyla artış eğilimini korusa da tarım ve inşaat sektörlerindeki sorunlar nedeniyle yeni istihdam yaratma kapasitesinde zayıflık görülmektedir.

TÜİK verilerine göre sanayi üretimi 2018 yılı Mayıs ayında %6,4 oranında artarken, Haziran ayında %2,8, Temmuz ayında ise %5,6 oranında artmıştır. İmalat sanayi Mayıs ayında %6,6 oranında artış gösterirken, Haziran ayında %2,5, Temmuz ayında ise %5,6 oranında artış göstermiştir. İmalat sanayiinde yer alan 24 alt sektörün 18'inde üretimin bu dönemde arttığı görülmektedir.

Mayıs ayında giyim eşyaları imalatı %6,9 artış gösterirken, Haziran ayında %0,5 artış göstermiş, Temmuz ayında ise %4,1 oranında artış göstermiştir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında Ağustos ayında kapasite kullanım oranının bir önceki yılın aynı dönemine göre %1 düşüşle %77,8 olduğu, Eylül ayında ise %2,8 oranında düşüşle %76,2 olduğu belirtilmektedir.

Giyim eşyalarının imalatı kapasite kullanım oranına bakıldığında Ağustos ayında %0,8 artışla %80,1 olurken, Eylül ayında ise %0,35 artışla 80,8 seviyesinde kaydedilmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre Türkiye genel ihracatı 2018 yılının Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre %24,5 oranında artarken, Ocak-Eylül konsolide dönemde ise %12,4 oranında artış göstermekte olup 119,8 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.

Dış ticaret verilerine bakıldığında Ağustos ayında ithalattaki düşüş ve ihracattaki artışın devam etmesi nedeniyle ihracatın ithalatı karşılama oranı %83,6'ya yükselirken, Ocak-Ağustos döneminde ise bu oran %69 düzeyindedir.

Ağustos ayının başında 4,92 TL olan dolar kuru, Eylül ayının sonunda 6,00 TL seviyesine yükselmiştir. Ağustos ayının başında 5,75 TL olan Euro kuru, Eylül ayının sonunda 6,95 TL seviyesine yükselmiştir.

İhracatının %70'inden fazlasının Avrupa Birliği'ne yapan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü için son derece önem arz eden Euro / dolar paritesi ise Ağustos ayının başında 1,17 seviyesindeyken, Eylül ayının sonunda 1,16 seviyesine gerilemiştir.

Merkez Bankası dövizde yaşanan dalgalanma ve mali istikrarı tehdit eden güncel gelişmelere tedbir olarak 23 Mayıs 2018 tarihinde %13,5'ten %16,5'e çıkarırken, 7 Haziran 2018 tarihinde politika faizini 125 baz puan artırarak %17,75'e çıkarmıştır. Merkez Bankası politika faizini 13 Eylül 2018 tarihinde ise 625 baz puan yükselterek %24'e çıkarmıştır. Merkez Bankası fiyat

istikrarını desteklemek amacıyla güçlü bir parasal sıkılaştırılmaya gidildiği yönünde açıklama yapmıştır.

Bu arada TÜİK verilerine göre Eylül ayında TÜFE enflasyon oranı %6,3 olurken, yıllık enflasyon ise %24,5 ile son 14 yılın en yüksek seviyesine yükselmiştir. Yİ-ÜFE'deki yıllık artış da bu dönemde yükselmeye devam ederek %46,15 olarak kaydedilmektedir.

Diğer yandan, IMF bu ay yayımladığı Dünya Ekonomik Raporu'nda Türkiye'ye dair büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize ederek 2018 yılı için %3,5'e, 2019 yılı için ise %0,4'e düşürmüştür. IMF beklentiyi düşürmesinin nedenleri olarak, Türk lirasındaki değer kaybı, yüksek borçlanma maliyetleri ve yüksek belirsizliğin yatırım ve tüketici talebi üzerindeki etkilerini göstermektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 13,3 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2017 Ocak-Eylül dönemine göre ihracatta, dolar bazında %5 oranında artış yaşanmıştır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2018 Ocak-Eylül döneminde ihracatı %12,8 oranında artan otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

2018 Ocak-Eylül döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2017 Ocak-Eylül dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	2017/18 Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>			
Türkiye Genel İhracatı	115.046.252	123.110.242	7,0
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	13.261.425	5,0
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	11,0	10,8	
Sanayi İhracatı	88.271.637	100.315.162	13,6
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	14,3	13,2	
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>			

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı %7 oranında artarak 123,1 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %13,6 oranında artışla 100,3 milyar dolara yükselmiştir. Bu çerçevede, 2018 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ulaştığı %5 artış oranı ile hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha düşük bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

2018 Ocak-Eylül döneminde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %11'den %10,8'e, sanayi ihracatındaki payı ise %14,3'ten %13,2'ye gerilemiştir.

Diğer taraftan, 2018 yılı ilk dokuz ayına ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü toplam 19,6 milyar dolar (13,3 milyar dolar + 6,3 milyar dolar = 19,6 milyar dolar) ile 23,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilen otomotiv sektöründen sonraki en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olmayı sürdürmektedir.

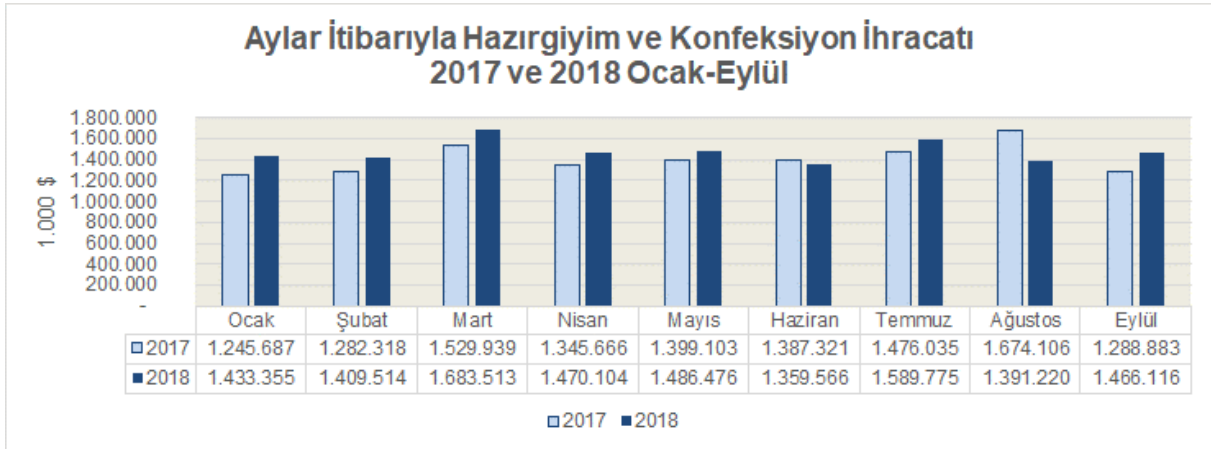
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2018 Ocak ayında hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %15,1, Şubat ayında %9,9 ve Mart ayında ise %10 oranında artmıştır. Nisan ayında %9,2 oranında kaydedilen ihracat artışı, Mayıs ayında %6,2 olurken Haziran ayında ise %2 oranında düşüş kaydedilmiştir. Temmuz ayında bu azalışın aksine %7,7 oranında artış kaydedilmiş; ancak Ağustos ayında hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında %16,9 oranında düşüş gerçekleşmiştir. Ağustos ayında yaşanan sert düşüşün ardından Eylül ayında %13,8 oranında artış gözlenmiştir.

2018 yılının ilk dokuz ayı için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1,474 milyar dolardır ve bu değer 2017 yılının ilk dokuz ayı için çıkarılan aylık ortalama değerinin (1,365 milyar dolar) üstündedir.

Aylar İtibariyle Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri 2017 ve 2018 Ocak-Eylül			
Birim: 1000 \$			
Aylar	2017	2018	2017/18 Değişim %
Ocak	1.245.687	1.433.355	15,1
Şubat	1.282.318	1.409.514	9,9
Mart	1.529.939	1.683.513	10,0
Nisan	1.345.666	1.470.104	9,2
Mayıs	1.399.103	1.486.476	6,2
Haziran	1.387.321	1.359.566	-2,0
Temmuz	1.476.035	1.589.775	7,7
Ağustos	1.674.106	1.391.220	-16,9
Eylül	1.288.883	1.466.116	13,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

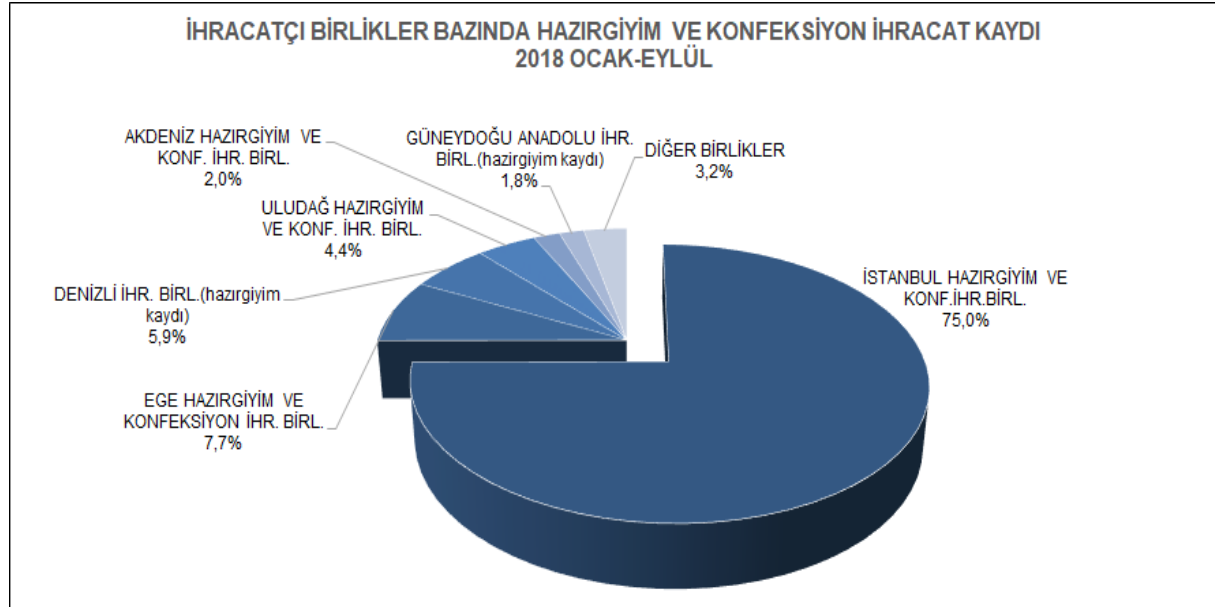
Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve birlikler bazında bakıldığında, 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den yapılan toplam 13,3 milyar dolarlık ihracatın %75'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %4,4'lük payı da dikkate alındığında, %79,4'lük pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %7,7 pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %5,9 payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay yaklaşık %13,6 düzeyindedir.

Akdeniz Bölgesi'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,8 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,1'dir.

2018 Ocak-Eylül döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)							
	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2017	2018	DEĞİŞİM (%)	2017	2018	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	942.012	1.102.362	17,0	9.294.849	9.940.930	7,0	75,0
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	106.992	105.047	-1,8	929.235	1.026.454	10,5	7,7
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazır giyim kaydı)	92.355	86.211	-6,7	809.706	777.810	-3,9	5,9
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	51.568	64.015	24,1	521.384	588.594	12,9	4,4
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	30.949	30.019	-3,0	278.820	260.334	-6,6	2,0
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazır giyim kaydı)	21.416	28.749	34,2	282.430	242.626	-14,1	1,8
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	15.829	15.513	-2,0	207.732	152.753	-26,5	1,2
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	16.112	20.343	26,3	187.245	147.295	-21,3	1,1
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	5.881	5.779	-1,7	46.913	55.554	18,4	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazır giyim kaydı)	1.791	3.669	104,8	39.269	32.580	-17,0	0,2
DİĞER BİRLİKLER	3.978	4.410	10,9	31.514	36.495	15,8	0,3
TOPLAM	1.288.883	1.466.116	13,8	12.629.097	13.261.425	5,0	100

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2018 Ocak-Eylül döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Birim: 1000 \$				
Ülke Grupları	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	2017/18 Değişim %	2018 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	9.020.175	9.465.986	4,9	71,4
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.432.867	1.399.791	-2,3	10,6
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	583.955	648.466	11,0	4,9
Amerika Ülkeleri Toplamı	511.081	547.126	7,1	4,1
Afrika Ülkeleri Toplamı	441.162	516.479	17,1	3,9
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	264.888	261.658	-1,2	2,0
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	182.148	212.630	16,7	1,6
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	137.273	140.947	2,7	1,1
Serbest Bölgeler Toplamı	52.938	65.882	24,5	0,5
Toplam Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	12.629.097	13.261.425	5,0	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

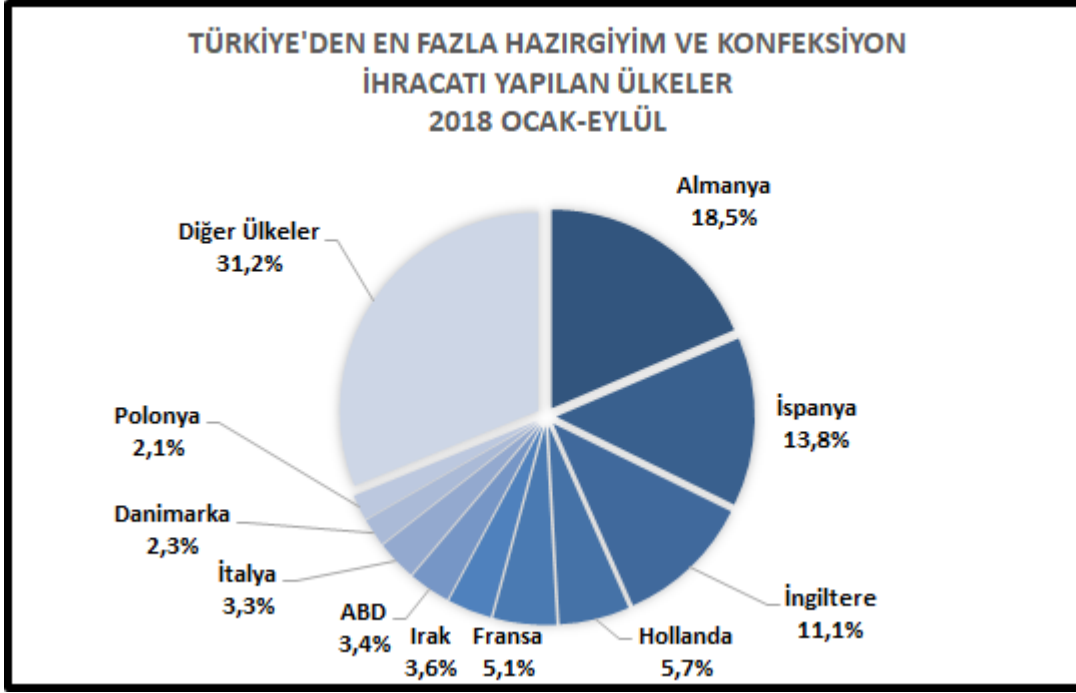
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2018 yılının ilk dokuz ayı sonunda Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İspanya ve İngiltere olarak sıralanmıştır. Yılın ilk dokuz ayında Almanya'ya %2,7 oranında artışla 2,5 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İspanya'ya %18,6 artışla 1,8 milyar dolarlık ve İngiltere'ye %2,7'lik artışla 1,5 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 756 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda ve beşinci sırada 679,5 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa takip etmektedir. Sırasıyla

Irak, ABD, İtalya, Danimarka ve Polonya Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2018 yılının Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 9,1 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 13,3 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %68,8 olarak hesaplanmaktadır.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	Pay %	2018 Ocak-Eylül	Pay %	Değişim %
Almanya	2.394.773	19,0	2.459.208	18,5	2,7
İspanya	1.538.010	12,2	1.823.994	13,8	18,6
İngiltere	1.435.348	11,4	1.473.950	11,1	2,7
Hollanda	625.513	5,0	756.004	5,7	20,9
Fransa	621.816	4,9	679.498	5,1	9,3
Irak	505.533	4,0	476.424	3,6	-5,8
A.B.D.	425.053	3,4	447.563	3,4	5,3
İtalya	412.125	3,3	431.331	3,3	4,7
Danimarka	284.481	2,3	301.396	2,3	5,9
Polonya	333.352	2,6	279.194	2,1	-16,2
İlk 10 Ülke Toplamı	8.576.005	67,9	9.128.562	68,8	6,4
Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0
İlk 10 Ülkenin Payı %	67,9		68,8		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					

III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2018 yılının ilk dokuz ayında 2017 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %20,9'luk artış ile Avrupa Birliği üyesi Hollanda gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 756 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'ya ihracat ise %49,9 oranında artarak 204,5 milyon dolara yükselmiştir. Romanya'ya olan ihracat %27,8'lik artış ile 129,6 milyon dolar seviyesine gelmiştir. Ayrıca Libya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %62,3'lük artış ile 120,4 milyon dolara yükselmiştir.

Diğer yandan, Slovakya'ya yapılan ihracatta yaşanan %43,7'lik ve Mısır ile Sırbistan'a ihracatta kaydedilen %38,4'lük artış dikkat çekicidir. İhracat artışında öne çıkan diğer ülkeler ise Kazakistan, Çin ve Gürcistan olmuştur.

Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler 2016 - 2017 - 2018 Ocak - Eylül										
Birim: 1000 \$	1 - 30 Eylül					1 Ocak - 30 Eylül				
Ülkeler	2016	2017	2016/17 Değişim %	2018	2017/18 Değişim %	2016	2017	2016/17 Değişim %	2018	2017/18 Değişim %
Hollanda	57.486	63.549	10,5	77.567	22,1	591.288	625.513	5,8	756.004	20,9
Rusya	11.583	16.982	46,6	22.531	32,7	89.044	136.472	53,3	204.517	49,9
Romanya	12.134	13.470	11,0	18.566	37,8	104.783	101.354	-3,3	129.577	27,8
Libya	7.883	5.378	-31,8	9.477	76,2	78.479	74.177	-5,5	120.378	62,3
Kazakistan	12.289	6.538	-46,8	10.927	67,1	87.624	66.768	-23,8	82.587	23,7
Mısır	7.809	5.279	-32,4	9.049	71,4	99.322	57.756	-41,8	79.959	38,4
Çin	4.495	4.313	-4,1	5.509	27,7	46.235	47.669	3,1	63.584	33,4
Slovakya	4.582	5.389	17,6	9.132	69,5	60.057	44.058	-26,6	63.298	43,7
Gürcistan	6.027	6.584	9,2	7.537	14,5	43.647	51.540	18,1	62.106	20,5
Sırbistan	3.871	6.532	68,7	7.773	19,0	30.718	42.756	39,2	59.190	38,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 Avrupa Birliği Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %4,9

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den Avrupa Birliği ülkelerine 9,5 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %71,4 olmuştur. Bu pay 2017 eş dönemindeki pay ile (%71,4) aynıdır. Avrupa Birliği ülkelere ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde %4,9 oranında artmıştır. Avrupa Birliği ülkelere ihracatta yaşanan bu artış, %5'lik sektörel ihracat artışına yakın bir seviyede gerçekleşmiştir.

Avrupa Birliği Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017	Toplam	2018	Toplam	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>	Ocak - Eylül	Konf.'da	Ocak - Eylül	Konf.'da	
	1000 \$	Pay %	1000 \$	Pay %	
Almanya	2.394.773	19,0	2.459.208	18,5	2,7
İspanya	1.538.010	12,2	1.823.994	13,8	18,6
İngiltere	1.435.348	11,4	1.473.950	11,1	2,7
Hollanda	625.513	5,0	756.004	5,7	20,9
Fransa	621.816	4,9	679.498	5,1	9,3
İtalya	412.125	3,3	431.331	3,3	4,7
Danimarka	284.481	2,3	301.396	2,3	5,9
Polonya	333.352	2,6	279.194	2,1	-16,2
Belçika	223.549	1,8	228.568	1,7	2,2
İsveç	180.180	1,4	194.268	1,5	7,8
Bulgaristan	182.715	1,4	145.654	1,1	-20,3
Romanya	101.354	0,8	129.577	1,0	27,8
Avusturya	91.156	0,7	96.074	0,7	5,4
Yunanistan	82.185	0,7	93.604	0,7	13,9
Çek Cumhuriyeti	98.404	0,8	75.228	0,6	-23,6
Slovakya	44.058	0,3	63.298	0,5	43,7
Macaristan	157.018	1,2	52.902	0,4	-66,3
İrlanda	51.324	0,4	49.363	0,4	-3,8
Hırvatistan	31.703	0,3	39.001	0,3	23,0
Finlandiya	35.090	0,3	26.239	0,2	-25,2
Litvanya	53.948	0,4	24.288	0,2	-55,0
Slovenya	18.685	0,1	21.449	0,2	14,8
Portekiz	8.753	0,1	8.060	0,1	-7,9
Letonya	6.791	0,1	5.912	0,0	-12,9
Malta	3.779	0,0	3.835	0,0	1,5
Estonya	3.738	0,0	3.744	0,0	0,1
Lüksemburg	325	0,0	338	0,0	4,0
Diğer Ülkeler	4	0,0	9	0,0	-
AB (28) Toplamı	9.020.175	71,4	9.465.986	71,4	4,9
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

28 Avrupa Birliği ülkesinden on sekizinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %43,7'ye varan oranlarda artarken, dokuz ülkeye ihracat %3,8 ile %66,3 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2018 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan Avrupa Birliği ülkesi, %43,7 artışla 63,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Slovakya'dır. %27,8'lik artış ve 129,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Romanya, %23 artışla 39 milyon dolarlık ihracat yapılan Hırvatistan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer Avrupa Birliği ülkeleridir.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen Avrupa Birliği ülkesi ise %66,3 düşüşle 52,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Macaristan olmuştur. 2018'in ilk dokuz ayı sonunda Litvanya %55'lik ve Finlandiya %25,2'lik ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2018 yılının ilk dokuz ayı sonunda da yıllardır olduğu gibi en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Avrupa Birliği ülkesi konumunu korumuştur. Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'ya 2018 Ocak-Eylül döneminde %2,7'lik artışla 2,5 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den yaklaşık 180 ülkeye yapılan 13,3 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %18,5'i Almanya'ya yapılmaktadır. İspanya %18,6 artışla ve 1,8 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İngiltere %2,7 artışla ve 1,5 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Hollanda, Fransa, İtalya ve Danimarka diğer önde gelen Avrupa Birliği pazarlarındandır.

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %2,3 Düşüş Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2018 Ocak-Eylül döneminde 2017'nin eş dönemine kıyasla %2,3 oranında azalarak 1,43 milyar dolardan 1,39 milyar dolara gerilemiştir. Bu düşüşle ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı payı %10,6 olarak hesaplanmıştır.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İsrail, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve İran'dır. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği altıncı ülkedir. Bununla beraber 2018 Ocak-Eylül döneminde Irak'a ihracat %5,8 oranında azalarak 505,5 milyon dolardan 476,4 milyon dolara gerilemiştir. İsrail'e ihracat %11 oranında artarak 250,5 milyon dolardan 278 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracatta %10,4'lük bir düşüş görülmektedir. Bu dönemde Suudi Arabistan'a 206 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Ortadoğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %137,9 ile Katar'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile Katar'a yapılan ihracat 20,8 milyon dolardan 49,5 milyon dolara yükselmiştir. Kuveyt, 38,8 milyon dolar ihracat değeri ve %9,7 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır.

Ortadoğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Irak	505.533	4,0	476.424	3,6	-5,8
İsrail	250.493	2,0	277.952	2,1	11,0
Suudi Arabistan	229.867	1,8	206.018	1,6	-10,4
Birleşik Arap Emirlikleri	106.891	0,8	103.267	0,8	-3,4
İran	88.704	0,7	80.082	0,6	-9,7
Ürdün	71.794	0,6	75.340	0,6	4,9
Lübnan	82.962	0,7	54.326	0,4	-34,5
Katar	20.824	0,2	49.535	0,4	137,9
Kuveyt	35.350	0,3	38.789	0,3	9,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.432.867	11,3	1.399.791	10,6	-2,3
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

Bu grupta Lübnan'a ihracatta %34,5'lik düşüş kaydedilmiş ve böylece Lübnan'a ihracatımız 83 milyon dolardan 54,3 milyon dolara gerilemiştir.

Irak'ın Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,6'ya düşerken İsrail'in payı %2,1 olarak kaydedilmiştir.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracatta %11 Artış

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2018 Ocak-Eylül döneminde 648,5 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2017 yılının ilk dokuz aylık dönemine kıyasla %11 oranında artmıştır. Bu artış neticesinde ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,6'dan %4,9'a yükselmiştir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Rusya'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2018 Ocak-Eylül döneminde 204,5 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş ve ihracat 2017'nin Ocak-Eylül

dönemine kıyasla %49,9 ile yüksek oranda artmıştır. Rusya'nın sektörel ihracattaki payı da %1,1'den %1,5'e yükselmiştir.

İkinci büyük pazar Ukrayna'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2018 Ocak-Eylül döneminde 2017'nin eş dönemine kıyasla %38,5 oranında azalarak 172,2 milyon dolardan 105,8 milyon dolara gerilemiştir. Ukrayna'nın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %1,4'ten %0,8'e gerilemiştir. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2017 yılını 18. büyük pazar olarak kapatan Rusya 2018 Ocak-Eylül dönemi sonunda 14. sıraya yükselmiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Rusya	136.472	1,1	204.517	1,5	49,9
Ukrayna	172.205	1,4	105.831	0,8	-38,5
Bosna-Hersek	56.541	0,4	66.810	0,5	18,2
Gürcistan	51.540	0,4	62.106	0,5	20,5
Sırbistan	42.756	0,3	59.190	0,4	38,4
Arnavutluk	30.597	0,2	38.397	0,3	25,5
Beyaz Rusya	23.863	0,2	34.466	0,3	44,4
Makedonya	22.706	0,2	28.557	0,2	25,8
Kosova	25.026	0,2	26.152	0,2	4,5
Moldavya	17.380	0,1	17.598	0,1	1,3
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	583.955	4,6	648.466	4,9	11,0
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde %18,2 oranında artışla 66,8 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %20,5'lik artışla 62,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %49,9 ile Rusya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %44,4'lük artış görülen Beyaz Rusya diğer yüksek oranda artış görülen Eski Doğu Bloku ülkeleri olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracat %17,1 Arttı

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2018 Ocak-Eylül döneminde 516,5 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %17,1 oranında artmıştır.

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir, Libya ve Mısır olmuştur. Cezayir'e ihracat 2017'nin ilk dokuz ayına kıyasla %4,4 azalışla 143,3

milyon dolar olarak gerçekleşirken, Libya'ya %62,3 artışla 120,4 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %38,4 oranında artış görülen Mısır'a ihracat ise 80 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Cezayir'in Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,1, Libya'nın payı %0,9 ve Mısır'ın payı ise %0,6 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde altı ülkeye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %0,03 ile %391,9 arasında değişen oranlarda artarken, Tunus'a ihracat %34,4 oranında azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla arttığı ülke ise %391,9 artışla Moritanya olmuştur.

Bu grupta Fas ve Tunus diğer önde gelen pazarlardandır. Fas'a ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde 67,5 milyon dolar olarak hesaplanırken, Tunus'a ihracat %34,4 azalışla 22,5 milyona gerilemiştir. Fas'ın ve Tunus'un Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,5 ve %0,2 düzeyindedir.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Birim: 1000 \$					
Cezayir	150.014	1,2	143.348	1,1	-4,4
Libya	74.177	0,6	120.378	0,9	62,3
Mısır	57.756	0,5	79.959	0,6	38,4
Fas	67.499	0,5	67.516	0,5	0,03
Tunus	34.312	0,3	22.497	0,2	-34,4
Güney Afrika Cumhuriyeti	10.032	0,1	11.474	0,1	14,4
Moritanya	2.098	0,0	10.323	0,1	391,9
Sudan	8.115	0,1	9.196	0,1	13,3
Afrika Ülkeleri Toplamı	441.162	3,5	516.479	3,9	17,1
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

III.8. Amerika Ülkelerine İhracatında %7,1 Artışa Ulaşıldı

2018 Ocak-Eylül döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Peru, Brezilya, Panama ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %7,1 oranında artarak 511,1 milyon dolardan 547,1 milyona yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2018 Ocak-Eylül döneminde ABD'ye %5,3 artışla 447,6 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,4'tür. Grubun

ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2018 Ocak-Eylül döneminde %18,7 oranında artışla 57,7 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %2,9 oranında artarak 12,6 milyon dolardan 12,9 milyon dolara yükselirken dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %2,7 oranında azalarak 9,4 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Amerika ülke grubunda ihracat düşüşü Şili ve Peru'ya yönelik ihracatta görülmüştür. Peru'ya ihracat bu dönemde %8,9 oranında azalmıştır.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017	Toplam	2018	Toplam	Değişim %
<i>Birim: 1000 \$</i>	Ocak - Eylül	Konf.'da	Ocak - Eylül	Konf.'da	
	1000 \$	Pay %	1000 \$	Pay %	
A.B.D.	425.053	3,37	447.563	3,4	5,3
Kanada	48.571	0,38	57.677	0,4	18,7
Meksika	12.557	0,10	12.916	0,1	2,9
Şili	9.677	0,08	9.414	0,1	-2,7
Venezuela	579	0,00	4.636	0,03	700,0
Brezilya	2.847	0,02	3.276	0,02	15,1
Peru	2.886	0,02	2.629	0,02	-8,9
Amerika Ülkeleri Toplamı	511.081	4,0	547.126	4,1	7,1
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2018 yılının Ocak-Ağustos döneminde ABD tarafından toplam 54,5 milyar dolar değerinde hazırgiyim ithalatı yapılmıştır. 2017 yılının Ocak-Ağustos dönemine kıyasla ithalatta %2,5'lik artış yaşanmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Hindistan ve Meksika ABD'nin diğer büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2018 Ocak-Ağustos döneminde 17,3 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2017'nin eş dönemine kıyasla %1 oranında azalmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %5,9 artışla 8,1 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %4,5 oranında artarak 3,7 milyar dolara yükselmiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %2,2 azalışla 3 milyar dolara gerilemiş, Hindistan'dan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı ise %3,9 oranında artarak 2,7 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2018 Ocak-Ağustos döneminde %2,3 azalarak 2,3 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %1,4

düşüşle 1,7 milyar dolara gerilerken, Kamboçya'dan ithalat %14,3 artışla 1,6 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Diğer önde gelen tedarikçilerden Salvador'da ithalat ilk sekiz ayda %0,4 oranında düşüşle 1,3 milyar dolara gerilemiştir.

2018 Ocak-Ağustos döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %9,8 oranında artarak 353,8 milyondan 388,6 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Etiyopya'dan ithalatı %108,6 oranında, Gana'dan ithalatı %71 oranında, Burma'dan ithalatı %33 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Düşüş Oranı %1,2

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 261,7 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2017 yılının eş dönemine kıyasla %1,2 oranında azalmıştır.

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a Türkiye'den %4 azalışla 121,4 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kırgızistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %0,9'dur.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kazakistan'dır. Kazakistan'a 2018 Ocak-Eylül döneminde %23,7 oranında artışla 82,6 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan'a 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde %4,3 düşüşle 27,4 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %10,4 düşüşle 14,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan, %58,7 düşüşle 8,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan ve %6,3 artışla 7,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Birim: 1000 \$					
Kırgızistan	126.481	1,0	121.378	0,9	-4,0
Kazakistan	66.768	0,5	82.587	0,6	23,7
Azerbaycan-Nahçıvan	28.646	0,2	27.414	0,2	-4,3
Tacikistan	16.060	0,1	14.395	0,1	-10,4
Türkmenistan	19.622	0,2	8.113	0,1	-58,7
Özbekistan	7.311	0,1	7.772	0,1	6,3
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	264.888	2,1	261.658	2,0	-1,2
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %2,7

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 140,9 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2018 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %2,7 oranında artmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,1'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Birim: 1000 \$					
İsviçre	79.439	0,6	82.918	0,6	4,4
Norveç	31.207	0,2	31.132	0,2	-0,2
KKTC	25.820	0,2	25.690	0,2	-0,5
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	137.273	1,1	140.947	1,1	2,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelere İsviçre'ye %4,4 artışla 82,9 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %0,2 azalışla 31,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2017 eş dönemine kıyasla %0,5 azalışla 25,7 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat Artışa Geçti: %16,7

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2018 Ocak-Eylül döneminde 2017 eş dönemine kıyasla %16,7 oranında artışla 212,6 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Hong Kong, Japonya ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2018 Ocak-Eylül döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %33,4 artışla 63,6 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %0,8 düşüşle 25,4 milyon dolarlık, Hong Kong'a %12,3 artışla 22,6 milyon dolarlık, Japonya'ya %5,7 artışla 22,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Malezya'ya gerçekleştirilen ihracattaki %89,7'lik ihracat artışı ise oldukça dikkat çekicidir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017	Toplam	2018	Toplam	Değişim %
Birim: 1000 \$	Ocak - Eylül	Konf.'da	Ocak - Eylül	Konf.'da	
	1000 \$	Pay %	1000 \$	Pay %	
Çin Halk Cumhuriyeti	47.669	0,4	63.584	0,5	33,4
Avustralya	25.655	0,2	25.441	0,2	-0,8
Hong Kong	20.165	0,2	22.644	0,2	12,3
Japonya	20.982	0,2	22.178	0,2	5,7
Güney Kore	13.460	0,1	16.346	0,1	21,4
Hindistan	7.218	0,1	13.271	0,1	83,8
Malezya	4.669	0,0	8.859	0,1	89,7
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	182.148	1,4	212.630	1,6	16,7
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %24,4 Arttı

Serbest Bölgelere 2018 Ocak-Eylül döneminde %24,4 artışla 65,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu artışla, Serbest Bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,42'den %0,5'e yükselmiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2018 Ocak-Eylül döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 29,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Bu bölgeye ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde %20,6 oranında artmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %25,1 artışla

19,4 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %44,3 artışla 5,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2017 - 2018 Ocak - Eylül					
	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2018 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Birim: 1000 \$					
Avrupa Serbest Bölge	24.607	0,19	29.683	0,22	20,6
Trakya Serbest Bölge	15.488	0,12	19.376	0,15	25,1
Mersin Serbest Bölge	3.649	0,03	5.265	0,04	44,3
Ege Serbest Bölge	1.453	0,01	3.767	0,03	159,3
Adana Yumurt. Ser.Bölge	1.637	0,01	2.165	0,02	32,3
İst.Deri Serb.Bölge	2.713	0,02	1.917	0,01	-29,3
Bursa Serbest Bölge	1.182	0,01	1.140	0,01	-3,6
Serbest Bölgeler Toplamı	52.938	0,42	65.882	0,50	24,4
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2018

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %159,3 artışla 3,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge, %32,3 artışla 2,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurtalık Serbest Bölge, %29,3 azalışla 1,9 milyon dolarlık ihracat yapılan İstanbul Deri Serbest Bölge ve %3,6 düşüşle 1,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu yıllardır örme konfeksiyon mamulleridir. 2018 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,1; dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %36,3 ve hazır eşyaların payı %11,4 olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde hazır giyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun hepsinde ihracat artışları olmuştur. Bu dönemde, %3,9 oranında artışla 6,8 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %7,2 oranında artarak 4,8 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 artışla 1,5 milyar dolar olmuştur.

Temel ürün grupları itibariyle hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Ürün Grupları İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı 2017 - 2018 Ocak - Eylül			
Birim: 1000 \$			
Ürün Grupları	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %
Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	6.526.844	6.779.253	3,9
Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	4.495.027	4.816.964	7,2
Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.472.266	1.517.084	3,0

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %3,9 Artış Var

2018 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2017'nin eş dönemine kıyasla %3,9 oranında artarak 6,8 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %1,3 artış ile 1,5 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %3,2 artışla 950,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %18,8 artışla 734,2 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %22,2 artışla 395,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda ve %12,6'lık artışla 365 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %21,5'i Almanya'ya, %14'ü İngiltere'ye, %10,8'i İspanya'ya, %5,8'i Hollanda'ya ve %5,4'ü Fransa'ya yapılmaktadır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler 2017 - 2018 Ocak - Eylül				
Birim: 1.000 \$				
Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	1.438.779	1.457.565	1,3	21,5
İngiltere	921.332	950.708	3,2	14,0
İspanya	618.081	734.216	18,8	10,8
Hollanda	323.352	395.133	22,2	5,8
Fransa	324.122	365.008	12,6	5,4
Irak	313.129	301.536	-3,7	4,4
İtalya	212.841	222.583	4,6	3,3
Polonya	183.388	161.380	-12,0	2,4
Belçika	156.979	160.384	2,2	2,4
A.B.D	112.623	131.150	16,5	1,9
Danimarka	135.247	130.236	-3,7	1,9
İsveç	110.222	110.615	0,4	1,6
Rusya	60.257	90.091	49,5	1,3
İsrail	73.997	82.499	11,5	1,2
Suudi Arabistan	88.297	80.269	-9,1	1,2
Kırgızistan	83.160	79.391	-4,5	1,2
Libya	37.244	63.296	70,0	0,9
Bulgaristan	101.980	62.255	-39,0	0,9
Cezayir	55.887	58.802	5,2	0,9
Ukrayna	101.339	54.153	-46,6	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	5.452.255	5.691.270	4,4	
20 Ülkenin Payı %	83,5	84,0		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.526.844	6.779.253	3,9	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2018

En fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin on üçüne ihracat artarken, yedi ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %70 artışla 63,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Libya ile %49,5 artışla 90,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya'dır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Ukrayna pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla 2018 Ocak-Eylül döneminde %46,6 oranında azalarak 101,3 milyon dolardan 54,2 milyon dolara gerilemiştir. Bulgaristan %39 düşüşle 62,3 milyon dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülke olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı tişört, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2018 Ocak-Eylül döneminde 61 09 GTİP başlıklı tişört, atlet ve benzeri giysilerin

ihracatı %1,1 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 2,3 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

%10,1 artış ve 1,2 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, hırka, yelek ve benzeri giysiler, %6,3 oranında artış ve 951,5 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı örme bayan takım, ceket, etek, pantolon, tulum, şort gibi giysiler, %5,7 oranında artış ve 801,7 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan on birinde 2018 Ocak-Eylül döneminde 2017'nin eş dönemine kıyasla %1,6 ile %44,7 arasında değişen oranlarda artışlar, altı ürün grubunda ise %1,1 ile %18,5 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %44,7'lik artış oranı ile 645 milyon dolarlık ihracat yapılan 61 13 GTİP başlıklı diğer örme mensucattan mamul giysiler; %20 artışla 85,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 14 GTİP başlıklı örme diğer giysiler; %14,6 artış oranı ile 297,7 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştiren 61 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için takım, ceket, pantolon, tulum ve şortlardır.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %18,5 ile 61 02 GTİP kapsamında yer alan kadın ve kız çocuklar için palto, kaban, anorak ve rüzgarlık ihracatında görülmüştür. 2018 yılının ilk dokuz ayında söz konusu ürünlerin ihracatı 20 milyon dolardan 16,3 milyona gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2017 - 2018 Ocak - Eylül				
Birim : 1.000 \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet Ve Benzerleri	2.300.475	2.274.854	-1,1
6110	Kazak, Hırka, Yelek Ve Benzerleri	1.131.557	1.246.106	10,1
6104	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	894.986	951.451	6,3
6115	Şoset Ve Külötlü Çoraplar	758.810	801.716	5,7
6106	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Bluz, Gömlek Ve Gömlek Bluzler	358.804	355.035	-1,1
6103	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Takım,Ceket, Pantolon, Tulum Ve Şortlar	259.676	297.660	14,6
6105	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	187.595	193.969	3,4
6108	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Külöt, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz Ve Benzerleri	180.454	189.695	5,1
6111	Bebek Giysileri Ve Giyim Aksesuarları	132.650	134.780	1,6
6107	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Külöt, Slip,Pijama, Bornoz, Robdöşambr Ve Benzerleri	100.062	93.309	-6,7
6114	Örme Diğer Giysiler	71.171	85.389	20,0
6112	Eşofman Takımlar,Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	70.382	78.793	12,0
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	39.397	42.041	6,7
6102	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak Ve Benzerleri	20.041	16.341	-18,5
6101	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık Ve Benzerleri	17.869	15.088	-15,6
6116	Eldivenler	2.469	2.298	-6,9
6113	5903,5906 Ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	446	645	44,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2018

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %1,1 oranında azalarak 2,3 milyar dolara gerilemiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme tişört, atlet ve benzeri giysilerin 2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde 2017 eş dönemine kıyasla %3,4 oranında azalarak 532,3 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat da %3,4 oranında azalarak 315,2 milyon dolara gerilemiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %4,5 oranında artarak 246,1

milyon dolara yükselmiş, dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %13,9 oranında artarak 139,5 milyon dolara yükselmiş, beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat ise %17,7 oranında artarak 138,9 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örne Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2017 - 2018 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	551.315	532.311	-3,4	23,4
İngiltere	326.208	315.244	-3,4	13,9
İspanya	235.511	246.135	4,5	10,8
Hollanda	122.490	139.524	13,9	6,1
Fransa	117.983	138.881	17,7	6,1
İtalya	71.655	72.025	0,5	3,2
Belçika	66.954	65.611	-2,0	2,9
Polonya	69.551	56.080	-19,4	2,5
Danimarka	54.235	54.433	0,4	2,4
Irak	68.687	53.799	-21,7	2,4
A.B.D.	37.311	41.298	10,7	1,8
İsveç	27.652	29.269	5,8	1,3
İsrail	23.485	26.721	13,8	1,2
Çek Cumhuriyeti	21.225	24.322	14,6	1,1
Rusya	17.549	24.232	38,1	1,1
Kırgızistan	26.351	23.701	-10,1	1,0
Bulgaristan	26.783	23.120	-13,7	1,0
Suudi Arabistan	26.437	22.489	-14,9	1,0
Avusturya	19.905	20.046	0,7	0,9
Slovakya	12.798	16.395	28,1	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.924.084	1.925.634	0,1	84,6
Türkiye Toplam Örne Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.300.475	2.274.854	-1,1	100
20 Ülkenin Payı %	83,6	84,6		
Türkiye Toplam Örne Konfeksiyon İhracatı	6.526.844	6.779.253	3,9	
Örne Tişört, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örne Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	35,2	33,6		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2018

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde on iki ülkeye ihracat %0,4 ile %38,1 arasında değişen oranlarda artmış, diğer sekiz ülkeye ise %2 ile %21,7 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %38,1 artış oranı ve 24,2 milyon dolar ihracat değeri ile Rusya olmuştur.

İtalya, Danimarka, ABD, İsveç, İsrail, Çek Cumhuriyeti ve Avusturya'ya yönelik ihracatta da %0,4 ile %14,6 arasında değişen oranlarında artış kaydedilmiştir.

Diğer yandan, Irak %21,7 düşüş ve 53,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Polonya %19,4 düşüş ve 56,1 milyon dolar ihracat rakamı ile, Suudi Arabistan %14,9 düşüş ve 22,5 milyon dolarlık ihracat rakamı ile ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatında %5,7 Oranında Artış Gerçekleşti

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 801,7 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %5,7 oranında artmıştır.

Çorap ihracatındaki artış oransal olarak örme konfeksiyon ihracatındaki artıştan (%3,9) daha fazla olduğu için, bu önemli alt sektörde ilk dokuz ayda sektörel ihracata kıyasla daha iyi bir performans gösterildiği söylenebilir.

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde bir önceki döneme kıyasla %10,2 oranında artarak 188 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %3,9 oranında artarak 164,5 milyon dolara yükselmiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %23,5 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %20,5'tir.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2018 Ocak-Eylül döneminde %8,6 oranında artarak 87,4 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracatın %21,7 oranında artışla 48,2 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada yer alan İspanya'ya ihracat ise %7,7 oranında artarak 38,8 milyon dolara yükselmiştir.

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on beşine ihracat %0,1 ile %59,3 arasında değişen oranlarda artarken, diğer beş ülkeye ihracat %1,2 ile %22 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %59,3 ile ABD'de söz konusu olurken, Rusya %52 artış ve 5,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%22 düşüş görülen Irak çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde Irak'a gerçekleşen çorap ihracatı 6,7 milyon dolardan 5,3 milyon dolara gerilemiştir. İtalya %4,9 düşüş ve 25,3 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler
2017 - 2018 Ocak - Eylül

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İngiltere	170.615	188.041	10,2	23,5
Almanya	158.307	164.523	3,9	20,5
Fransa	80.526	87.419	8,6	10,9
Hollanda	39.641	48.228	21,7	6,0
İspanya	36.059	38.832	7,7	4,8
İtalya	26.601	25.289	-4,9	3,2
İsveç	25.533	25.217	-1,2	3,1
Belçika	21.266	20.846	-2,0	2,6
A.B.D.	9.390	14.958	59,3	1,9
Danimarka	11.213	11.382	1,5	1,4
Polonya	10.230	10.866	6,2	1,4
Slovakya	9.593	10.236	6,7	1,3
İsviçre	8.697	8.705	0,1	1,1
Yunanistan	6.640	7.185	8,2	0,9
Birleşik Arap Emirlikleri	7.052	6.889	-2,3	0,9
Avusturya	6.064	6.719	10,8	0,8
Suudi Arabistan	5.919	6.486	9,6	0,8
İrlanda	5.726	6.125	7,0	0,8
Rusya	3.772	5.732	52,0	0,7
Irak	6.729	5.251	-22,0	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	649.573	698.928	7,6	87,2
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	758.810	801.716	5,7	100
20 Ülkenin Payı %	85,6	87,2		
Türkiye Toplam Örmek Konfeksiyon İhracatı	6.526.844	6.779.253	3,9	
Çorap İhracatının Örmek Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	11,6	11,8		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2018

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %7,2 Artış Var

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 4,8 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,2 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki artış, oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki

artıştan (%5) daha fazladır. Diğer yandan, dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %36,3'tür.

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2017 - 2018 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	878.326	1.041.966	18,6	21,6
Almanya	625.223	657.871	5,2	13,7
İngiltere	447.273	454.871	1,7	9,4
Hollanda	219.181	282.862	29,1	5,9
Fransa	181.561	202.977	11,8	4,2
İsrail	148.891	162.610	9,2	3,4
Danimarka	137.173	157.929	15,1	3,3
Irak	155.037	142.356	-8,2	3,0
İtalya	127.906	132.448	3,6	2,7
ABD	120.680	130.892	8,5	2,7
Rusya	69.094	100.869	46,0	2,1
Polonya	118.684	90.468	-23,8	1,9
Suudi Arabistan	95.198	85.155	-10,5	1,8
İsveç	55.238	69.804	26,4	1,4
Cezayir	74.537	62.277	-16,4	1,3
Ürdün	48.975	48.872	-0,2	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	44.884	47.241	5,3	1,0
Bulgaristan	40.577	46.835	15,4	1,0
Libya	32.847	44.974	36,9	0,9
Belçika	48.324	42.398	-12,3	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.669.611	4.005.674	9,2	
20 Ülkenin Payı %	81,6	83,2		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.495.027	4.816.964	7,2	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2018

En fazla ihracat yapılan ülkelere, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %18,6 artışla 1 milyar dolar olurken, Almanya'ya ihracat %5,2 artışla 657,9 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %21,6 ve Almanya'nın payı %13,7'dir.

Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar İngiltere'ye ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde 2017'nin eş dönemine kıyasla %1,7 oranında artarak 454,9 milyon

dolar ve Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %29,1 oranında artarak 282,9 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat 2018 Ocak-Eylül döneminde %11,8 oranında artarak 203 milyon dolar olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülkenin on dördüne yapılan ihracat %1,7 ile %46 arasında değişen oranlarda artarken, altı ülkeye ihracatta %0,2 ile %23,8 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Rusya'dır. Bu ülkeye ihracat, 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %46 oranında artışla 69,1 milyon dolardan 100,9 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen diğer ülkeler Libya (%36,9 artış), İsveç (%26,4 artış) ve Bulgaristan (%15,4 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2018 Ocak-Eylül döneminde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %23,8 düşüşle 90,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya olmuştur.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2017 - 2018 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	878.326	1.041.966	18,6	21,6
Almanya	625.223	657.871	5,2	13,7
İngiltere	447.273	454.871	1,7	9,4
Hollanda	219.181	282.862	29,1	5,9
Fransa	181.561	202.977	11,8	4,2
İsrail	148.891	162.610	9,2	3,4
Danimarka	137.173	157.929	15,1	3,3
Irak	155.037	142.356	-8,2	3,0
İtalya	127.906	132.448	3,6	2,7
ABD	120.680	130.892	8,5	2,7
Rusya	69.094	100.869	46,0	2,1
Polonya	118.684	90.468	-23,8	1,9
Suudi Arabistan	95.198	85.155	-10,5	1,8
İsveç	55.238	69.804	26,4	1,4
Cezayir	74.537	62.277	-16,4	1,3
Ürdün	48.975	48.872	-0,2	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	44.884	47.241	5,3	1,0
Bulgaristan	40.577	46.835	15,4	1,0
Libya	32.847	44.974	36,9	0,9
Belçika	48.324	42.398	-12,3	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.669.611	4.005.674	9,2	
20 Ülkenin Payı %	81,6	83,2		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.495.027	4.816.964	7,2	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2018

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 2,2 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %12,9 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 1,1 milyar dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 585,2 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma kadın ve kız çocuklar için bluz ve gömlekler ve 443,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için gömlekler dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2018 Ocak-Eylül döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 737 bin dolar olan eldivenlerdir. Söz konusu ürünlerin

ihracatı 2018 yılının ilk dokuz ayında %37,1 oranında artmıştır. Ayrıca 62 17 GTİP başlığı altında yer alan giyim eşyasının diğer aksesuarlarında %32,5 ve 62 01 GTİP kapsamında yer alan erkek ve erkek çocuklar için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak ihracatında da %30,9 oranında artışa ulaşılmıştır.

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2018 Ocak-Eylül döneminde dokuz ürün grubunda ihracat azalmıştır. İhracat performansında en çok düşüş görülen ürün grubu 62 12 GTİP başlığı altında yer alan sutyenler ve korseler (-%15,7), 62 09 GTİP kapsamında yer alan bebek giyim eşyaları (-%14,5) ve 62 08 GTİP başlığında yer alan kadın ve kız çocuklar için atlet, külot, pijama ve gece giysileri (-%13,4) olarak tespit edilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %12,9 oranında artarak 2,2 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Danimarka olarak sıralanmaktadır. 2018 Ocak-Eylül döneminde İspanya'ya ihracat %25,7 oranında artışla 533,3 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %24,8 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %5,2 oranında artışla 300 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %5,5 oranında artarak 283,2 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %33,5 oranında artarak 137,5 milyon dolara yükselirken, beşinci büyük pazar Danimarka'ya ihracat ise %19,4 oranında artışla 85,2 milyon dolar olmuştur.

**En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler
2017 - 2018 Ocak - Eylül**

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	424.193	533.330	25,7	24,8
Almanya	285.092	300.017	5,2	13,9
İngiltere	268.432	283.218	5,5	13,2
Hollanda	102.985	137.496	33,5	6,4
Danimarka	71.321	85.168	19,4	4,0
İsrail	64.599	74.715	15,7	3,5
Fransa	65.267	73.858	13,2	3,4
İtalya	61.055	62.610	2,5	2,9
A.B.D.	47.161	57.452	21,8	2,7
İsveç	28.860	41.475	43,7	1,9
Suudi Arabistan	40.551	40.797	0,6	1,9
Polonya	35.464	37.548	5,9	1,7
Rusya	22.621	32.481	43,6	1,5
Irak	30.633	29.117	-4,9	1,4
Ürdün	19.015	20.627	8,5	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	20.061	20.086	0,1	0,9
Belçika	19.599	15.379	-21,5	0,7
Kırgızistan	9.300	15.110	62,5	0,7
Cezayir	18.788	14.621	-22,2	0,7
Kuveyt	12.113	14.268	17,8	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.647.108	1.889.372	14,7	87,8
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	1.906.788	2.152.059	12,9	100
20 Ülkenin Payı %	86,4	87,8		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.495.027	4.816.931	7,2	
Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	42,4	44,7		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2018

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on yedisine ihracat %0,1 ile %62,5 arasında değişen oranlarda artarken, üç ülkeye ihracat %4,9 ile %22,2 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %62,5 ile Kırgızistan'a görülürken, ihracat rakamı 9,3 milyon dolardan 15,1 milyon dolara yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %43,7 oranında artışla 41,5 milyon dolarlık ihracat ile İsveç, %43,6 artışla 32,5 milyon dolarlık ihracat ile Rusya, %21,8 artış ve 57,5 milyon dolarlık ihracat ile ABD olarak sıralanmaktadır.

İsrail, Fransa, İtalya, Suudi Arabistan, Polonya, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri ve Kuveyt'e yönelik ihracatta da %0,6 ile %17,8 arasında değişen oranlarda artışlar kaydedilmiştir.

Cezayir ve Belçika 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Cezayir'e bu ürün grubunda ihracat %22,2 oranında azalarak 18,8 milyon dolardan 14,6 milyon dolara gerilerken, Belçika'ya ihracat %21,5 düşüşle 15,4 milyon dolara inmiştir.

IV.6 Denim Giysi İhracatında %1,7 Artış Kaydedildi

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

2018 Ocak-Eylül döneminde sektörel ihracattaki artışa paralel şekilde denim giysi ihracatında da belli bir ölçüde artış gerçekleşmiştir. Bu çerçevede 2018 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den 1,3 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2017'nin aynı dönemine kıyasla %1,7 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %26,7 oranında olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %9,6 oranında azalışla 235 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %3,9 oranında artışla 232,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya ile %0,1 oranında azalışla 193,6 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dördünde %0,3 ile %97,4 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, altı ülkede %0,1 ile %52,8 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %97,4 oranında artışla 7,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Kazakistan'dır. %67,7 oranında artışla 5,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Romanya oldukça yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan bir diğer ülkedir. Ayrıca %60,3 artışa ulaşılan Bulgaristan ile %38,9 artış gerçekleşen Kanada denim giysi ihracatında yüksek artış elde edilen diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %52,8 düşüşle 15,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Çek Cumhuriyeti ile %46,7 oranında düşüşle 8 milyon dolarlık ihracat yapılan Ukrayna'dır.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler
2017 - 2018 Ocak - Eylül

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	259.831	234.958	-9,6	18,3
Almanya	223.674	232.361	3,9	18,1
İngiltere	193.723	193.603	-0,1	15,1
Hollanda	113.503	124.309	9,5	9,7
Danimarka	75.685	90.583	19,7	7,1
Fransa	44.038	51.175	16,2	4,0
İtalya	46.918	44.550	-5,0	3,5
A.B.D.	32.368	40.350	24,7	3,1
İsveç	24.074	29.584	22,9	2,3
Rusya	21.411	28.336	32,3	2,2
Cezayir	12.327	16.195	31,4	1,3
Çek Cumhuriyeti	32.196	15.194	-52,8	1,2
İsrail	11.717	15.133	29,2	1,2
Polonya	14.631	14.671	0,3	1,1
Belçika	13.870	10.641	-23,3	0,8
Kanada	6.784	9.421	38,9	0,7
Ukrayna	14.997	7.986	-46,7	0,6
Kazakistan	3.908	7.715	97,4	0,6
Bulgaristan	4.681	7.504	60,3	0,6
Romanya	3.394	5.693	67,7	0,4
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.153.730	1.179.962	2,3	91,9
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.262.437	1.284.291	1,7	100
20 Ülkenin Payı %	91,4	91,9		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.495.027	4.816.931	7,2	
Denim Giysi İhracatınının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	28,1	26,7		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2018

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Düşüşü: %5,6

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 480,4 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambır gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat 2017 yılının aynı dönemine kıyasla %5,6 oranında azalmıştır. %5 oranındaki sektörel ihracat artışı ve toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki %5,2'lik artış göz önüne alınarak, iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatında daha düşük bir performans sergilendiği görülebilmektedir.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhrac Edilen Ülkeler
2017 - 2018 Ocak - Eylül

Birim: 1.000 \$

Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	64.727	59.341	-8,3	12,4
Irak	53.524	52.372	-2,2	10,9
İngiltere	34.661	31.518	-9,1	6,6
Fransa	26.127	28.329	8,4	5,9
A.B.D.	24.572	20.672	-15,9	4,3
Cezayir	21.270	20.456	-3,8	4,3
Hollanda	19.085	17.390	-8,9	3,6
Suudi Arabistan	16.750	16.704	-0,3	3,5
İtalya	14.694	15.111	2,8	3,1
Rusya	7.314	14.837	102,9	3,1
İsrail	13.171	14.233	8,1	3,0
Libya	9.520	13.254	39,2	2,8
Kırgızistan	12.949	13.004	0,4	2,7
Polonya	15.621	9.291	-40,5	1,9
Romanya	7.232	9.265	28,1	1,9
Bulgaristan	11.103	8.806	-20,7	1,8
İsveç	8.891	8.340	-6,2	1,7
Belçika	7.190	7.839	9,0	1,6
Ukrayna	9.690	7.487	-22,7	1,6
Avusturya	7.943	6.757	-14,9	1,4
İlk 20 Ülkenin Toplamı	386.034	375.006	-2,9	78,1
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	509.087	480.380	-5,6	100
20 Ülkenin Payı %	75,8	78,1		
Türkiye Toplam Örmeye ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	11.021.871	11.596.183	5,2	
Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örmeye ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	4,6	4,1		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ekim 2018

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örmeye konfeksiyon ihracatındaki payı %5,2'dir. 2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, Fransa ve ABD olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %8,3 oranında azalışla 59,3 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %2,2 azalışla 52,4 milyon dolarlık, İngiltere'ye %9,1 azalışla 31,5 milyon dolarlık, Fransa'ya %8,4 artışla 28,3 milyon dolarlık ve ABD'ye %15,9 oranında azalışla 20,7 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %12,4; Irak'ın payı %10,9; İngiltere'nin payı %6,6; Fransa'nın payı %5,9 ve ABD'nin payı %4,3'tür.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden sekizinde ihracat %0,4 ile %102,9 arasında değişen oranlarda artarken, on iki ülkeye ihracat %0,3 ile %40,5 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2018 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, Rusya olmuştur. Rusya'ya %102,9 artışla yılın ilk dokuz ayında 14,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %39,2 ihracat artışı görülen Libya ile %28,1 artışa ulaşılan Romanya iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir.

2018 Ocak-Eylül döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Polonya olmuştur. Polonya'ya %40,5 düşüşle 9,3 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %22,7 düşüşle 7,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Ukrayna ile %20,7 düşüşle 8,8 milyon dolar ihracat gerçekleştirilen Bulgaristan ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının yüksek oranda azaldığı diğer önemli pazarlar olmuşlardır.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %3

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2018 Ocak-Eylül döneminde %3 oranında artarak 1,5 milyar dolar olmuştur. Diğer iki ürün grubunda olduğu gibi hazır eşya ürün grubunda da artışın görülmesi, sektörel ihracatta yaşanan %5'lik artışta açıklamaktadır.

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Eylül dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %3,6 oranında artışla 329,6 milyon dolara yükselirken, ABD'ye ihracat %4 oranında azalarak 183,5 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %21,7 ve ABD'nin payı %12,1 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %4,3 oranında azalarak 106,7 milyon dolara gerilerken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %7,6'lık düşüşle 72,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. İtalya %6,1'lik artış ve 72,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2018 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birine ihracat %1,9 ile %51,8 arasında değişen oranlarda artarken, dokuz ülkede %2,3 ile %15,6 oranında düşüşler olmuştur.

2018 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %51,8 artışla Romanya

olmuştur. Bu artış oranı ile Romanya'ya hazır eşya ihracatı 15,6 milyon dolardan 23,8 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %35,5 ile Belçika'ya ihracatta ulaşılmıştır. Belçika'ya hazır eşya ihracatı 21,9 milyon dolara yükselmiştir. Ayrıca Slovenya'ya yönelik hazır eşya ihracatı da %34,2 oranında artarak 15,5 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke Irak'tır. Irak pazarında 2018'in ilk dokuz ayında %15,6'lık kayba uğranmış ve ihracat rakamı 29 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler				
2017 - 2018 Ocak - Eylül				
<i>Birim: 1.000 \$</i>				
Ülkeler	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	317.997	329.554	3,6	21,7
A.B.D.	191.019	183.450	-4,0	12,1
Fransa	111.446	106.685	-4,3	7,0
Hollanda	78.901	72.928	-7,6	4,8
İtalya	68.664	72.851	6,1	4,8
İngiltere	62.980	64.176	1,9	4,2
İspanya	36.471	43.329	18,8	2,9
Suudi Arabistan	38.991	33.054	-15,2	2,2
Avusturya	33.337	32.555	-2,3	2,1
Bulgaristan	33.718	31.723	-5,9	2,1
İsrail	26.474	31.398	18,6	2,1
Irak	34.350	28.979	-15,6	1,9
Polonya	28.812	25.148	-12,7	1,7
İsviçre	22.464	24.793	10,4	1,6
Romanya	15.643	23.750	51,8	1,6
Yunanistan	19.945	22.712	13,9	1,5
Belçika	16.193	21.942	35,5	1,4
Cezayir	17.646	20.338	15,3	1,3
Slovenya	11.541	15.486	34,2	1,0
İsveç	14.047	13.246	-5,7	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.180.640	1.198.096	1,5	79,0
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.472.266	1.517.084	3,0	100
20 Ülkenin Payı %	80,2	79,0		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2018</i>				

Türkiye'nin hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2018 Ocak-Eylül döneminde %1,4 oranında azalışla 885,6 milyon dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %10,2 artışla 271,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvallar, %17 artışla 114,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %5,2 artışla 87,7 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2018 Ocak-Eylül döneminde on ürün grubundan altısında %4,2 ile %92,7 arasında değişen oranlarda artış olurken, dördünde %1,4 ile %20,4 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

2018 Ocak-Eylül döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %92,7 artışla 3,7 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştiren 63 09 GTİP kapsamında yer alan kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşyalardır. Ayrıca %16,3 artış ile 83,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 07 GTİP kapsamındaki diğer hazır eşyalar ihracatında yüksek artışlar kaydedilmiştir.

İhracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 63 10 GTİP kapsamındaki kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim ip, vb. olmuştur. Söz konusu ürünlerin ihracatı %20,4 oranında azalarak 4,4 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Diğer Hazır Eşya İhracatı 2017 - 2018 Ocak - Eylül				
Birim : 1.000 \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2017 Ocak-Eylül	2018 Ocak-Eylül	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	898.517	885.572	-1,4
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	246.263	271.394	10,2
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	97.839	114.482	17,0
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	83.391	87.689	5,2
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	71.790	83.489	16,3
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	35.843	34.059	-5,0
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	28.424	29.616	4,2
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	5.591	4.449	-20,4
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	1.931	3.722	92,7
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	2.676	2.612	-2,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2018

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2018 Ocak-Eylül döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2017 yılının Eylül ayında %79 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2018 yılının Eylül ayı itibarıyla %76,2'ye gerilemiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2017 Eylül ayında %81,1 olan kapasite kullanım oranı, 2018 yılının Eylül ayında %80,8'e gerilemiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2017 Eylül ayına göre %0,4 oranında azalmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2001	70,9		76,2		79,0	
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	82,0	1,2	78,0	-3,2	78,1	-5,3
2008	78,5	-4,2	70,0	-10,3	74,1	-5,2
2009	66,9	-14,8	67,8	-3,1	70,1	-5,3
2010	73,8	10,3	76,8	13,4	76,5	9,1
2011	77,0	4,3	77,0	0,2	77,9	1,8
2012	76,5	-0,7	78,8	2,4	79,6	2,2
2013	76,7	0,3	79,7	1,1	79,0	-0,8
2014	75,0	-2,2	79,9	0,3	79,4	0,5
2015	76,8	2,4	77,4	-3,2	78,7	-0,9
2016	77,4	0,7	77,7		78,5	
2017	78,5		79,8		79,4	
2017 Eylül	79,0		80,5		81,1	
2018 Eylül	76,2	-3,5	77,9	-3,1	80,8	-0,4

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2018

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2018 yılının Eylül ayında %77,9 olmuştur. Tekstil sektörünün 2017 Eylül ayındaki kapasite kullanım oranı %80,5 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2018 yılının Eylül ayında 2017 yılının aynı ayına kıyasla %3,1 oranında azaldığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın dokuzuncu ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı düşüşü %0,4 olup bu düşüş %3,5 düşüş oranı kaydedilen imalat sanayiinden ve %3,1 düşüş kaydedilen tekstil sektöründen daha az oranlı bir düşüş olmuştur.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesinin Etkileri

2018 Ocak – Eylül Dönemi

2018 yılının Ocak-Eylül toplam döneminde toplamda 13,3 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 9,5 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 9,5 milyar dolarlık ihracat, ortalama %7,43'lük pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 8,8 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda **2018 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 13,3 milyar dolarlık ihracat ortalama %7,43'lük pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %0,6 düşüşle 12,6 milyar dolar olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ			
Aylar	2017 Çapraz Kur	2018 Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,0615	1,2171	14,66
Şubat	1,0649	1,2370	16,16
Mart	1,0683	1,2331	15,42
Nisan	1,0703	1,2293	14,87
Mayıs	1,1034	1,1836	7,11
Haziran	1,1221	1,1684	4,12
Temmuz	1,1494	1,1679	1,61
Ağustos	1,1797	1,1536	-2,21
Eylül	1,1932	1,1663	-2,25
Ekim	1,1764		
Kasım	1,1728		
Aralık	1,1832		
Yıllık Ortalama	1,1288	1,1951	5,88
Ocak-Eylül Ortalaması	1,1125	1,1951	7,43

1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.

2018 Eylül Dönemi

Eylül 2018 döneminde toplamda 1,47 milyar dolarlık ihracat yapılmış olup, bu rakamın 1,05 milyar dolarlık bölümü AB ülkelerine yapılmıştır. Bu dönemde AB bölgesine yapılan 1,05 milyar dolarlık ihracat, %2,25'lik pariteden kaynaklanan azalıştan arındırıldığında, 1,07 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmaktadır. Bu durumda **2018 yılı Eylül döneminde yapılan 1,47 milyar dolarlık ihracat ortalama %2,25'lik pariteden arındırıldığında toplam ihracat geçen yılın aynı dönemine göre %15,6 artışla 1,49 milyar dolar olmaktadır.**

12.10.2018- İTKİB
Hazırgiyim ve Konfeksiyon
Ar-Ge Şubesi

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2018 Ocak-Eylül

1 - 30 EYLÜL İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 30 EYLÜL				1 OCAK - 30 EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2017	2018	Değişim ('18/'17)	Pay(18) (%)	2017	2018	Değişim ('18/'17)	Pay(18) (%)	2016 - 2017	2017 - 2018	Değişim ('18/'17)	Pay(18) (%)
I. TARIM	1.644.652	1.916.158	16,5	13,2	14.840.526	16.120.845	8,6	13,1	20.819.476	22.497.580	8,1	13,6
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.150.382	1.294.960	12,6	8,9	10.029.209	10.651.265	6,2	8,7	14.382.506	15.134.168	5,2	9,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	472.912	560.374	18,5	3,9	4.663.930	4.821.292	3,4	3,9	6.449.802	6.526.579	1,2	4,0
Yaş Meyve ve Sebze	142.896	152.587	6,8	1,1	1.318.705	1.542.610	17,0	1,3	2.117.163	2.454.693	15,9	1,5
Meyve Sebze Mamulleri	121.420	143.972	18,6	1,0	1.020.671	1.145.284	12,2	0,9	1.387.979	1.540.509	11,0	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	93.820	154.431	64,6	1,1	810.075	927.165	14,5	0,8	1.235.037	1.396.880	13,1	0,8
Fındık ve Mamulleri	180.510	132.349	-26,7	0,9	1.246.068	1.116.088	-10,4	0,9	1.932.519	1.732.920	-10,3	1,0
Zeytin ve Zeytinyağı	16.367	26.300	60,7	0,2	223.197	303.287	35,9	0,2	284.758	403.008	41,5	0,2
Tütün	118.488	119.594	0,9	0,8	683.386	716.134	4,8	0,6	896.604	978.559	9,1	0,6
Süs Bitkileri ve Mam.	3.969	5.354	34,9	0,0	63.177	79.404	25,7	0,1	78.643	101.020	28,5	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	184.818	209.519	13,4	1,4	1.626.842	1.835.266	12,8	1,5	2.180.516	2.468.711	13,2	1,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	184.818	209.519	13,4	1,4	1.626.842	1.835.266	12,8	1,5	2.180.516	2.468.711	13,2	1,5
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	309.451	411.678	33,0	2,8	3.184.475	3.634.314	14,1	3,0	4.256.454	4.894.701	15,0	3,0
Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri	309.451	411.678	33,0	2,8	3.184.475	3.634.314	14,1	3,0	4.256.454	4.894.701	15,0	3,0
II. SANAYİ	9.273.328	11.787.836	27,1	81,4	88.271.637	100.315.162	13,6	81,5	117.155.566	133.328.485	13,8	80,8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	943.282	1.051.646	11,5	7,3	8.628.916	9.255.305	7,3	7,5	11.520.705	12.411.854	7,7	7,5
Tekstil ve Hammaddeleri	663.202	718.561	8,3	5,0	5.942.469	6.335.452	6,6	5,1	7.972.733	8.491.036	6,5	5,1
Deri ve Deri Mamulleri	110.873	139.129	25,5	1,0	1.145.684	1.284.302	12,1	1,0	1.484.739	1.661.684	11,9	1,0
Hali	169.207	193.956	14,6	1,3	1.540.762	1.635.551	6,2	1,3	2.063.232	2.259.135	9,5	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.276.162	1.528.405	19,8	10,6	11.816.348	12.772.719	8,1	10,4	15.489.179	16.991.570	9,7	10,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.276.162	1.528.405	19,8	10,6	11.816.348	12.772.719	8,1	10,4	15.489.179	16.991.570	9,7	10,3
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.053.883	9.207.786	30,5	63,6	67.826.373	78.287.138	15,4	63,6	90.145.682	103.925.061	15,3	63,0
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.288.883	1.466.116	13,8	10,1	12.629.097	13.261.425	5,0	10,8	16.703.392	17.663.971	5,8	10,7
Otomotiv Endüstrisi	2.149.834	2.607.238	21,3	18,0	20.766.754	23.414.752	12,8	19,0	27.577.281	31.176.141	13,1	18,9
Gemi ve Yat	103.601	53.298	-48,6	0,4	1.003.441	791.880	-21,1	0,6	1.506.293	1.126.399	-25,2	0,7
Elektrik Elektronik ve Hizmet	864.473	1.003.261	16,1	6,9	7.375.929	8.150.016	10,5	6,6	10.117.213	11.264.788	11,3	6,8
Makine ve Aksamları	479.896	626.070	30,5	4,3	4.354.461	5.262.284	20,8	4,3	5.741.126	6.988.706	21,7	4,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	521.158	666.657	27,9	4,6	4.914.542	6.012.184	22,3	4,9	6.430.631	7.907.027	23,0	4,8
Çelik	740.040	1.442.188	94,9	10,0	8.182.185	10.972.830	34,1	8,9	10.603.434	14.221.992	34,1	8,6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	205.830	244.191	18,6	1,7	2.001.971	2.223.186	11,0	1,8	2.623.353	2.926.879	11,6	1,8
Mücevher	232.554	590.986	154,1	4,1	2.510.088	3.413.720	36,0	2,8	3.335.342	4.184.573	25,5	2,5
Savunma ve Havaçılık Sanayii	151.240	123.295	-18,5	0,9	1.217.442	1.347.580	10,7	1,1	1.689.802	1.888.650	10,6	1,1
İklimlendirme Sanayii	310.391	375.328	20,9	2,6	2.793.146	3.350.648	20,0	2,7	3.716.802	4.474.434	20,4	2,7
Diğer Sanayi Ürünleri	5.984	9.158	53,0	0,1	77.317	86.633	12,0	0,1	101.014	121.502	20,3	0,1
III. MADENCİLİK	379.085	364.470	-3,9	2,5	3.490.476	3.374.232	-3,3	2,7	4.580.138	4.572.839	-0,2	2,8
Madencilik Ürünleri	379.085	364.470	-3,9	2,5	3.490.476	3.374.232	-3,3	2,7	4.580.138	4.572.839	-0,2	2,8
T O P L A M (TİM)	11.297.064	14.068.464	24,5	97,2	106.602.639	119.810.239	12,4	97,3	142.555.180	160.396.904	12,5	97,2
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat	513.017	407.590	-20,7	2,8	8.443.613	3.300.003	-60,4	2,7	10.854.692	4.658.026	-56,6	2,8
T O P L A M (TB)	11.810.081	14.476.054	22,6%	100,0	115.046.252	123.110.242	7,0%	100,0	153.409.871	165.056.930	7,6%	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2018 Ocak-Eylül

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)							
	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2017	2018	DEĞİŞİM (%)	2017	2018	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	942.012	1.102.362	17,0	9.294.849	9.940.930	7,0	75,0
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	106.992	105.047	-1,8	929.235	1.026.454	10,5	7,7
DENİZLİ İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	92.355	86.211	-6,7	809.706	777.810	-3,9	5,9
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	51.568	64.015	24,1	521.384	588.594	12,9	4,4
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	30.949	30.019	-3,0	278.820	260.334	-6,6	2,0
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	21.416	28.749	34,2	282.430	242.626	-14,1	1,8
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	15.829	15.513	-2,0	207.732	152.753	-26,5	1,2
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	16.112	20.343	26,3	187.245	147.295	-21,3	1,1
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	5.881	5.779	-1,7	46.913	55.554	18,4	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	1.791	3.669	104,8	39.269	32.580	-17,0	0,2
DİĞER BİRLİKLER	3.978	4.410	10,9	31.514	36.495	15,8	0,3
TOPLAM	1.288.883	1.466.116	13,8	12.629.097	13.261.425	5,0	100

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI
EYLÜL 2018

		2017 EYLÜL 1000 \$	2018 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2017 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2018 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2017 / 2018 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	237.033	250.840	5,8	2.394.773	19,0	2.459.208	18,5	2,7
2	İSPANYA	182.403	242.504	32,9	1.538.010	12,2	1.823.994	13,8	18,6
3	İNGİLTERE	158.231	172.640	9,1	1.435.348	11,4	1.473.950	11,1	2,7
4	HOLLANDA	63.549	77.567	22,1	625.513	5,0	756.004	5,7	20,9
5	FRANSA	63.999	69.166	8,1	621.816	4,9	679.498	5,1	9,3
6	İRAK	40.505	43.747	8,0	505.533	4,0	476.424	3,6	-5,8
7	ABD	48.511	47.829	-1,4	425.053	3,4	447.563	3,4	5,3
8	İTALYA	33.992	41.632	22,5	412.125	3,3	431.331	3,3	4,7
9	DANİMARKA	30.064	33.572	11,7	284.481	2,3	301.396	2,3	5,9
10	POLONYA	27.326	21.866	-20,0	333.352	2,6	279.194	2,1	-16,2
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		885.612	1.001.363	13,1	8.576.005	67,9	9.128.562	68,8	6,4
11	İSRAIL	17.044	24.288	42,5	250.493	2,0	277.952	2,1	11,0
12	BELÇİKA	21.810	23.000	5,5	223.549	1,8	228.568	1,7	2,2
13	SUUDİ ARABİSTAN	15.725	20.180	28,3	229.867	1,8	206.018	1,6	-10,4
14	RUSYA FEDERASYONU	16.982	22.531	32,7	136.472	1,1	204.517	1,5	49,9
15	İSVEÇ	15.485	18.312	18,3	180.180	1,4	194.268	1,5	7,8
16	BULGARİSTAN	25.384	13.316	-47,5	182.715	1,4	145.854	1,1	-20,3
17	CEZAYİR	17.591	18.352	4,3	150.014	1,2	143.348	1,1	-4,4
18	ROMANYA	13.470	18.566	37,8	101.354	0,8	129.577	1,0	27,8
19	KIRGIZİSTAN	9.473	11.180	18,0	126.481	1,0	121.378	0,9	-4,0
20	LİBYA	5.378	9.477	76,2	74.177	0,6	120.378	0,9	62,3
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.043.955	1.180.566	13,1	10.231.308	81,0	10.900.221	82,2	6,5
21	UKRAYNA	17.304	15.618	-9,7	172.205	1,4	105.831	0,8	-38,5
22	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	10.197	10.488	2,9	106.891	0,8	103.267	0,8	-3,4
23	AVUSTURYA	9.059	11.241	24,1	91.156	0,7	96.074	0,7	5,4
24	YUNANİSTAN	10.812	12.240	13,2	82.185	0,7	93.604	0,7	13,9
25	İSVİÇRE	8.067	8.590	6,5	79.439	0,6	82.918	0,6	4,4
26	KAZAKİSTAN	6.538	10.927	67,1	66.768	0,5	82.587	0,6	23,7
27	İRAN	7.679	14.931	94,4	88.704	0,7	80.082	0,6	-9,7
28	MİSİR	5.279	9.049	71,4	57.756	0,5	79.959	0,6	38,4
29	ÜRDÜN	3.461	7.743	123,8	71.794	0,6	75.340	0,6	4,9
30	ÇEK CUMHURİYETİ	11.275	7.818	-30,7	98.404	0,8	75.228	0,6	-23,6
31	FAS	7.469	9.628	28,9	67.499	0,5	67.516	0,5	0,0
32	BOSNA-HERSEK	7.356	9.106	23,8	56.541	0,4	66.810	0,5	18,2
33	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.313	5.509	27,7	47.669	0,4	63.584	0,5	33,4
34	SLOVAKYA	5.389	9.132	69,5	44.058	0,3	63.298	0,5	43,7
35	GÜRCİSTAN	6.584	7.537	14,5	51.540	0,4	62.106	0,5	20,5
36	SİRBİSTAN	6.532	7.773	19,0	42.756	0,3	59.190	0,4	38,4
37	KANADA	5.479	6.652	21,4	48.571	0,4	57.677	0,4	18,7
38	LÜBNAN	7.250	5.603	-22,7	82.962	0,7	54.326	0,4	-34,5
39	MACARİSTAN	20.854	8.358	-59,9	157.018	1,2	52.902	0,4	-66,3
40	KATAR	2.935	3.779	28,8	20.824	0,2	49.535	0,4	137,9
41	İRLANDA	5.070	6.064	19,6	51.324	0,4	49.363	0,4	-3,8
42	HİRVATİSTAN	3.292	3.856	17,1	31.703	0,3	39.001	0,3	23,0
43	KUVEYT	2.794	3.343	19,6	35.350	0,3	38.789	0,3	9,7
44	ARNAVUTLUK	4.985	6.188	24,1	30.597	0,2	38.397	0,3	25,5
45	BEYAZ RUSYA	2.909	5.358	84,2	23.863	0,2	34.466	0,3	44,4
46	NORVEÇ	2.795	3.374	20,7	31.207	0,2	31.132	0,2	-0,2
47	AVRUPA SERBEST BÖLG	2.402	3.862	60,8	24.607	0,2	29.683	0,2	20,6
48	MAKEDONYA	3.173	4.220	33,0	22.706	0,2	28.557	0,2	25,8
49	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	2.387	3.161	32,4	28.646	0,2	27.414	0,2	-4,3
50	FINLANDIYA	2.826	2.955	4,6	35.090	0,3	26.239	0,2	-25,2
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.240.420	1.404.666	13,2	12.081.138	95,7	12.715.095	95,9	5,2
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		48.463	61.451	26,8	547.959	4,3	546.330	4,1	-0,3
AB (28) TOPLAMI		949.237	1.050.635	10,7	9.020.175	71,4	9.465.986	71,4	4,9
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.288.883	1.466.116	13,8	12.629.097	100	13.261.425	100	5,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birik Sistemi